

Andelsbanken för Åland
BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

INNEHÅLL

sida

1 - 18 Verksamhetsberättelsen

19 - 20 Andelsbankens resultaträkning och balansräkning

21 - 22 Finansieringsanalys

**Noterna till andelsbankens resultaträkning
och balansräkning**

23 - 34 De viktigaste principerna för upprättandet av bokslutet i andelsbanken

35 - 57 Noter

58 - 68 Förteckning över bokföringsböcker, verifikatsslag samt
utredning om hur de förvaras

69 Styrelsens underskrift

69 Förvaltningsrådets bestyrkande

69 Revisorernas anteckning om utförd revision

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Andelsbanken för Ålands räntenetto ökade något, trots läget med negativa referensräntor på krediter. Bankens rörelsevinst var lägre än året innan. Främsta orsaken är att under 2015 hade Andelsbanken för Åland engångsintäkter till följd av försäljning av aktier i bl.a. OP-Kortbolaget Ab samt en extrautdelning från gruppens interna försäkringsbolag OVY Försäkring Ab. Under räkenskapsperioden uppgick nedskrivningar av krediter och andra åtaganden till ett högre belopp än under jämförelseperioden.

Affärsvolymerna fortsatta att utvecklas positivt. Utlåningen ökade med 9,3 % och inlåningen ökade med 5,7 %. Antal medlemmar ökade i en betydande takt. Antal medlemmar uppgår nu till 6 848 st. vilket är en årlig nettoökning med 427 st.

Kärnprimärkapitalrelationen (CET1) stärktes något.

Nyckeltal

Nyckeltal	2016	2015	Förändring
Rörelsevinst, 1 000 euro	3 522	4 840	-27,2
Kostnaderna i relation till intäkterna, %	52,8	47,3	5,5
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	7,6	12,1	-4,5
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	26,3	26,0	0,3
Antal anställda i genomsnitt	33	34	-1
Medlemmar	6 848	6 421	427

OP Gruppen

Andelsbanken för Åland är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal detaljstbankrörelse inom sitt verksamhetsområde.

Andelsbanken hör till OP Gruppen som är en ledande finländsk finansgrupp. Den består av de självständiga andelsbankerna och deras centralinstitut OP Andelslag (tidigare OP-Pohjola anl) jämte dotterföretag. OP Andelslag och dess dotterföretag OP-Tjänster Ab och OP-Processtjänster Ab ansvarar för utvecklingen och produktionen av centraliserade tjänster till OP Gruppen och dess medlemsbanker. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Andelsbanken är ett medlemskreditinstitut till OP Andelslag. OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut bildar tillsammans med sammanslutningarna i deras finansiella företagsgrupper en sådan sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker. Enligt lagarna svarar centralinstitutet och medlemskreditinstitutet för varandras skulder och förbindelser och tillsynen av deras kapitaltäckning, likviditet och exponeringar övervakas på sammanslutningsnivå. OP Gruppens försäkringsbolag omfattas inte av det solidariska ansvaret.

Omvärlden

Den globala tillväxten fortsatte långsammare än det långsiktiga medelvärdet under 2016. Under året sviktade förtroendet för ekonomin i synnerhet till följd av den folkomröstning om EU-medlemskapet som ordnades i Storbritannien. Den ekonomiska utvecklingen och förtroendet för ekonomin förbättrades dock mot slutet av året.

Inflationen inom euroområdet var liten i synnerhet under början av året. Europeiska centralbanken (ECB) sänkte i mars sin styrränta till noll och sin inlåningsränta till -0,4 procent. Dessutom utvidgade ECB sitt köpprogram för värdepapper. Euriborräntorna sjönk ytterligare något till följd av ECB:s åtgärder. De långa räntorna steg under slutet av året, men hölls lägre än i början av året.

Den finländska ekonomin började småningom att återhämta sig. Byggnaderna växte kraftigt och konsumtionen ökade med god fart. Inom exporten var utvecklingen fortfarande dämpad. Arbetslösheten vände nedåt, och hushållens förtroende stärktes klart mot slutet av året. Uppgången i konsumentpriserna blev liten. Bostadsmarknaden piggnade till, och bostadspriserna steg en aning.

Utlåningen till hushållen fortsatte att växa med knappt tre procent under fjolåret. Tillväxten i utlåningen till företags- och bostadssammanslutningar dämpades till mindre än fem procent. Efterfrågan på krediter förväntas bli livligare under början av året. Tillväxten i inlåningen bromsades upp till följd av att utvecklingen för inlåningen, från offentlig sektor och företag var svag. Besparingarna i fonder och försäkringar ökade klart i fjol tack vare de ökade nettoteckningarna och den goda marknadsutvecklingen.

Den åländska arbetslösheten har under året varit på en fortsatt låg nivå. Det relativa arbetslöshetstalet var vid utgången av året 4,0 %.

Under det första nio månaderna ökade Ålands befolkning till 29 167 st. vilket är en ökning med 184 personer.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Andelsbanken för Åland sålde under året Avkastningsandelar för 1 834 tusen euro (5 759). Avkastningsandelarna är frivilliga placeringar som ägarkunderna gör i andelsbankens eget kapital. Avkastningsandelarna kan räknas till bankens kärnkaptaltäckning. Avkastningsandelens avkastningsmål för 2016 var 3,25 procent. OP Gruppens förvaltningsråd har fastställt att avkastningsmålet 2017 också är 3,25 procent. Andelsbanken har placerat en del av kapitalet från Avkastningsandelarna i OP Andelslags andelskapital.

I december fick andelsbanken 245 tusen euro i extra utdelning av OP Gruppens interna försäkringsbolag OVY Försäkring Ab.

Under räkenskapsperioden slutfördes den omfattande renoveringen och ombyggnationen av huvudkontoret i Mariehamn, som påbörjades 2015.

Under året utsågs Stefan Jakobsson till VD:s ställföreträdare efter Roland Karlsson som gick i pension.

Inga andra väsentliga händelser inträffade under räkenskapsperioden i Andelsbanken för Åland.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperioden

Inga väsentliga händelser inträffade efter räkenskapsperiodens slut i Andelsbanken för Åland.

Andelsbankens resultat

Utvecklingen av de mest centrala intäkts- och kostnadsposterna som påverkat rörelsevinsten under de tre senaste åren och förändringen 2016 presenteras i tabellen nedan.

Resultatanalys				
1000 euro				
	2016	2015	Förändring %	2014
Intäkter				
Räntenetto	4 502	4 364	3,2	4 242
Övriga intäkter				
Intäkter från egetkapitalinstrument	1 534	1 962	-21,8	728
Provisionsintäkter, netto	2 492	2 496	-0,2	2 163
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	15	31	-50,9	33
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	-	470	-100	1770
Nettoresultat av säkringsredovisning	-	-		-
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	0	-2	-70,6	30
Övriga rörelseintäkter	41	19	115,6	35
Totalt	4 803	4 977	-18	4 759
Intäkter totalt	8 585	9 341	-8,1	9 001
Kostnader				
Personalkostnader	2 100	2 074	1,2	1 999
Övriga administrationskostnader	1 710	1 590	7,6	1 422
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	115	79	45,3	83
Övriga rörelsekostnader	605	672	-9,9	888
Kostnader totalt	4 530	4 414	2,6	4 392
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	534	87	512,8	318
Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar	-	-		-
Rörelsevinst (-förlust)	3 522	4 840	-27,2	4 291

Rörelsevinsten minskade jämfört med jämförelseperioden. Främsta orsaken är engångsintäkterna som banken hade 2015. Räntenettet ökade något sedan utlåningen vuxit och kostnaderna för inlåningen minskat. Nedskrivningarna av fordringar ökade från jämförelseperioden.

Under 2015 ökade intäkterna från egetkapitalinstrument till följd av den extra utdelningen från OVY Försäkring Ab. OVY Försäkring Ab betalade mer extra utdelning under 2015 än under 2016. Under 2015 hade banken nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, till följd av försäljningarna av aktierna i OP-Livförsäkrings Ab och OP-Kortbolaget Abp till OP Andelslag.

De övriga rörelsekostnaderna minskade.

Andelsbankens provisionsintäkter var något högre än året innan. Provisionerna från kreditgivning och betalningsrörelsen ökade medan provisionsintäkterna för kapitalförvaltningen minskade. Provisionerna från värdepappersförmedlingen var mindre än året innan. I provisionsintäkterna ingår som en avdragspost den OP-bonus som betalats till ägarkunderna. Under den gångna räkenskapsperioden samlade våra ägarkunder bonus för totalt 1 062 tusen euro (990).

Provisionsintäkter samlades enligt följande:

Provisionsintäkter			
1000 euro			
	2016	2015	Förändring %
Inlåning	22	27	-19,6
Utlåning	621	609	2
Betalningsrörelse	1 487	1 461	1,8
Värdepappersförmedling och emission	129	161	-19,9
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	277	343	-19,4
Garantier	85	103	-17,6
Förmedling av försäkringar	513	621	-17,5
Övriga	556	229	143,3
Totalt	3 690	3 555	3,8

OP-bonus	-933	-867	7,6
Provisionsintäkter totalt	2 757	2 688	2,5
Provisionskostnader	265	192	38
Provisionsintäkter, netto	2 492	2 496	-0,2

Nettot av nedskrivningarna av krediter ökade från året innan. På krediter och garantifordringar bokfördes nedskrivningar enligt följande:

Nedskrivningar av krediter och garantifordringar			
1000 euro	2016	2015	Förändring %
Nedskrivningar, brutto	546	204	167,1
Avdrag	-12	-117	-89,4
Nedskrivningar, netto	534	87	512,8
Nedskrivningar av kredit- och garantistocken %	0,2	0	0,1

Omslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Centrala balans- och åtagandeposter

Utvecklingen av de centrala balans- och åtagandeposterna under de tre senaste åren och förändringen 2016 presenteras i tabellen nedan.

Centrala balans- och åtagandeposter				
1000 euro	31.12.2016	31.12.2015	Förändring %	31.12.2014
Omslutning	397 493	364 769	9	324 788
Utlåning	350 187	320 303	9,3	285 429
Skuldebrev	-	100	-100	3 304
Aktier och andelar	34 408	34 378	0,1	27 150
Inlåning	299 944	283 817	5,7	283 833
Eget kapital	31 237	29 710	5,1	22 381
Åtaganden utanför balansräkningen	21 859	22 770	-4	17 341

Utlåningen till privatpersoner och företag ökade under året. Totalt med 9,3 %. Även inlåningen ökade.

Utvecklingen av utlåningen

Nya krediter beviljades under året för 87 051 tusen euro, vilket är 1 838 tusen euro mer än året innan. Kreditstocken uppgick i slutet av året till totalt 350 187 tusen euro (320 303¹). Tillväxten i kreditstocken var fortsättningsvis stark under året. Andelsbanken förmedlar till kunderna också bolån som beviljas av OP Gruppens hypoteksbank OP-Bostadslånebanken Abp (OPB).

Problemfordringarna utvecklades på följande sätt under räkenskapsperioden:

Problemfordringar			
1000 euro	31.12.2016	31.12.2015	Förändring %
Oreglerade fordringar	3 862	1 354	185,2
Över 90 dagar förfallna fordringar	745	540	38,1
Nödlidande lånefordringar som beviljats en eftergift	277	-	
Sannolikt obetalda fordringar	2 840	814	248,7

¹ Jämförelsetalet 31.12.2015 inom parentes.

Icke nödlidande lånefordringar som beviljats en eftergift	936	3	
Problemfordringar totalt	4 799	1 357	253,7

De oreglerade fordringar som anges i tabellen innehåller individuella nedskrivningar. Som över 90 dagar förfallna fordringar redovisas det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som lånefordringar som beviljats en eftergift redovisas fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens likviditet försämrats. Beloppet av lånefordringar som beviljats en eftergift påverkas av Europeiska bankmyndighetens (EBA) preciserade anvisningar. Som sannolikt obetalda fordringar redovisas fordringar i de svagaste kreditklasserna.

Fastighetsinnehav

Andelsbankens fastighetsinnehav består av rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

Fastighetsinnehav 1000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Rörelsefastigheter		
Uppbundet kapital	3 326	2 107
Procent av omslutningen	0,8	0,6
Förvaltningsfastigheter		
Uppbundet kapital	365	371
Procent av omslutningen	0,1	0,1
Verkligt värde	255	255
Nettointäkter, %	3,6	3,7
Kapital uppbundet i fastigheter totalt	3 691	2 478
Procent av omslutningen	0,9	0,7

Det uppbundna kapitalet för fastighetssammanslutningar består av aktielägenheternas bokföringsvärde ökat med aktielägenhetens låneandel.

Andelsbanken för Åland har inga placeringar i fastighetsinvesteringsbolag.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter ingår i balansräkningen för 3 326 tusen euro. På rörelsefastigheter bokfördes under räkenskapsperioden inga nedskrivningar, uppskrivningar eller återföring av uppskrivningar.

Den 25.4.2016 tog styrelserna för Fastighets Ab Ålandsbörsen och Andelsbanken för Åland beslut om att Fastighets Ab Ålandsbörsen skall fusioneras med Andelsbanken för Åland enligt fusionsplanen undertecknad 17.2.2016. Registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 1.8.2016. Fusionen har ingen väsentlig inverkan på bankens eget kapital.

Förvaltningsfastigheter

På förvaltningsfastigheter bokfördes under räkenskapsperioden inga nedskrivningar, uppskrivningar eller återföring av uppskrivningar.

Utvecklingen av den övriga placeringsverksamheten

Fordringar på kreditinstitut, varav merparten består av fordringar på OP Företagsbanken Abp, uppgick till 6 660 tusen euro (6 115).

Vid slutet av året hade andelsbanken placeringar i centralinstitutets andelskapital för totalt 34 299 tusen euro (34 269).

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Utvecklingen av inlåningen från allmänheten och övriga skulder beskrivs i tabellen nedan. Övriga skulder består av skulder i korta pengar och lån förmedlade ur statens medel.

Skulder till allmänheten och offentlig sektor			
1000 euro	31.12.2016	31.12.2015	Förändring %
Inlåning			
Betalningsrörelsekonton	180 891	179 582	0,7
Sparkonton	26 883	23 937	12,3
Placeringskonton	88 489	76 992	14,9
Inlåning i valuta	3 682	3 306	11,4
Totalt	299 944	283 817	5,7
Övriga skulder	-	0	-100
Skulder till allmänheten och offentlig sektor totalt	299 944	283 817	5,7

Utvecklingen av övrigt främmande kapital och övriga åtaganden

Skulderna till kreditinstitut, som består av skulder till OP Företagsbanken Abp ökade till 49 005 tusen euro (35 916).

De övriga posterna i främmande kapital består närmast av kortfristiga betalningsförmedlingsposter samt resultatregleringar i anslutning till periodiseringen av intäkter och kostnader i bokslutsskedet.

Eget kapital och reserver

Andelsbanken för Ålands sammanlagda egna kapital ökade med 5,1 procent till 31 237 tusen euro (29 710).

Andelskapital

Andelskapitalet ökade med 1,9 procent till 15 621 tusen euro (15 327). Vid slutet av året hade ägarkunderna placeringar i medlemsandelar för 704 tusen euro (659), i tilläggsandelar för 0 tusen euro (579) och i Avkastningsandelar för 14 917 tusen euro. Andelen nya teckningar i emissionerna av Avkastningsandelar utgjorde 1 767 tusen euro och andelen uppsagda 1 471 tusen euro. Gamla tilläggsandelar omvandlades till Avkastningsandelar för 67 tusen euro. De uppsagda tilläggsandelarna på 512 tusen euro (292) redovisas i balansräkningen som skuld.

Andelsbanken betalade 3,25 procent i ränta på Avkastningsandelarna för 2015, dvs. totalt 351 598,07 euro. På medlems- och tilläggsandelskapitalet betalade banken totalt 20 555,52 euro i ränta för 2015. Andelsbankens andelsstämma har beslutat att minska antalet tilläggsandelar mot återbetalning. Tilläggsandelarna återbetalas till kunderna i juli 2017.

Andelsbanken kan enligt lagen om andelslag och andelsbankens stadgar ha medlemsandelar som medför medlemsrättigheter samt Avkastningsandelar som frivilliga andelar och tilläggsandelar. I andelsbankens andelskapital ingår 6 848 medlemsandelar. Varje medlem är skyldig att ta en medlemsandel i andelsbanken och att för den som teckningspris betala en medlemsinsats på 100 euro. I andelsbankens andelskapital ingår 149 171 Avkastningsandelar. Avkastningsandelar kan tecknas endast av andelsbankens medlemmar, och styrelsen beslutar om emissionen av Avkastningsandelar. Det nominella beloppet på en Avkastningsandel och den avkastningsinsats som ska betalas till andelsbanken som teckningspris för Avkastningsandelen är etthundra (100) euro. Vid upplösning av andelsbanken har medlemsandelarna och Avkastningsandelarna sämre företrädesrätt än tilläggsandelarna. Bestämmelser om tilläggsandelar ingår i 11 kapitlet i den tidigare lagen om andelslag (1488/2001) och i tillämpliga delar i den gällande lagen om andelslag. Andelsbanken kan inte längre emittera tilläggsandelar.

Då medlemskapet upphört eller en tilläggsandel eller Avkastningsandel sägs upp återbetalas medlemsinsatsen, avkastningsinsatsen och tilläggsinsatsen i enlighet med andelsbankens stadgar, lagen om andelslag och lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform under de förutsättningar som nämns i de här lagarna. En medlemsinsats och en avkastningsinsats kan återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen.

Andelsbanken har dock rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser och avkastningsinsatser under den tid som andelsbanken är verksam. Andelsbanken kan senare besluta att återta den här vägran. Bankens styrelse beslutar vid behov om förbudet mot återbetalning och upphävningen av det. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

Andelsbanken har beslutat att minska antalet tilläggsandelar mot betalning. Alla tilläggsandelar återbetalas till ägarkunderna inom den normala uppsägningstiden i juli 2017. Om en uppsagd tilläggsinsats inte har kunnat återbetalas i sin helhet, kan återbetalningen äga rum som efterhandsåterbetalning, om detta är möjligt enligt de tre följande boksluten.

Andelsbanken har rätt att lösa in alla Avkastningsandelar. Andelsbankens styrelse ska besluta om att utnyttja lösningsrätten. För en inlösen krävs tillstånd av centralinstitutet och av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Reserver

Avskrivningsdifferensen ökade med 188 tusen euro till följd av att banken överskred de planerade avskrivningarna och följde de maximala avskrivningar som tillåts enligt näringskattelagen. Kreditförlustreserven ökade med 1 711 tusen euro.

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Andelsbankens kapitaltäckning räknas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) N:o 575/2013.

Vid beräkningen av kapitalkravet för andelsbankens kreditrisk tillämpas internmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas enligt schablonmetoden. Också kapitalkravet för operativa risker beräknas enligt schablonmetoden.

OP Gruppen offentliggör mer detaljerade kapitaltäckningsuppgifter enligt den s.k. Pelare III i sitt bokslut. OP Gruppens bokslut kan läsas i nättjänsten www.op.fi.

Andelsbankens kapitalbas bildades enligt följande:

Kapitalbas 1000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapital (CET1)		
Eget kapital*	30 219	29 131
Tilläggsandelskapital som räknas till kapitalbasen	512	871
Bokslutsdispositioner med avdrag för uppskjuten skatteskuld	11 505	9 986
Andel av resultatet som inte är verifierat	-1 606	-2 875
Planerad utdelning	-	-
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-	-
Immateriella tillgångar	-	-
Underskott av differensen mellan nedskrivningar och förväntade förluster	-2 122	-1 586
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	38 508	35 527

Primärkapital (T1) totalt	38 508	35 527
Kapitalbas totalt	38 508	35 527

*exkl. andelskapital som återbetalats 2.1.2017 och uppskjuten skatteskuld i anslutning till uppskrivningsfonden

Av andelsbankens tilläggsandelskapital kan inom ramen för övergångsbestämmelsen till kärnprimärkapitalen räknas högst 60 procent av det belopp som emitterats 31.12.2012. Räkenskapsperiodens resultat har inte inräknats i kapitalbasen.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp		
1000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Kreditrisk		
Schablonmetoden (SA)		
Företagsexponeringar	434	496
Hushållsexponeringar	-	-
Exponeringar säkrade med panträtt i fastighet	-	-
Institutsexponeringar	-	-
Övriga exponeringar	353	218
Internmetoden (IRB)		
Företagsexponeringar ¹⁾	71 943	69 306
Företagsexponeringar – småföretag	47 785	48 087
Företagsexponeringar – Övriga	24 157	21 219
Hushållsexponeringar ²⁾	24 529	20 903
Med säkerhet i fastighet	17 576	14 993
Övriga hushållsexponeringar	5 361	5 910
Institutsexponeringar ¹⁾	-	-
Aktieexponeringar	33 476	33 419
Övriga poster	4 050	1 852
Kreditrisk totalt	134 785	126 195
Avvecklingsrisk	-	-
Marknadsrisk³⁾	-	-
Operativ risk	11 891	10 177
Totalt	146 677	136 372

1) På institutsexponeringarna tillämpas IRBA:s s.k. basmetod (FIRB), dvs. vid beräkningen av riskvikterna för de här exponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD).

2) Vid beräkningen av riskvikterna för hushållsexponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD), förlusten vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (CF).

3) Valutakursrisk

Kapitalrelationer		
(%)	31.12.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	26,25	26,05
Primärkapitalrelation (T1)	26,25	26,05
Kapitalrelation	26,25	26,05
Kärnprimärkapitalrelation (CET1) för sammanslutningen av andelsbanker	*19,7	19,5

*september 2016

Kapitalkrav		
	31.12.2016	31.12.2015
Kapitalbas	38 508	35 527
Kapitalbaskrav + buffertkrav*	15 414	14 324
Kapitalkravets överskott	23 096	21 203
Kapitalbas	38 508	35 527
Basel I golvets kapitalkrav	15 161	14 953
Kapitalkravets överskott	23 347	20 574

*Minimikrav 8 %, kapitalkonserveringsbuffert 2,5 % och ett eventuellt ländervist kontracykliskt buffertkrav

Formler för nyckeltalen:

Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %

$$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Primärkapitalrelation (T1), %

$$\frac{\text{Primärkapital (T1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Kapitalrelation, %

$$\frac{\text{Sammanlagd kapitalbas}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Solidariskt ansvar

I enlighet med sammanslutningslagen utgörs sammanslutningen av andelsbanker av sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, den affärsbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna, OP Företagsbanken Abp, centralinstitutets övriga medlemskreditinstitut, företagen i centralinstitutets och medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag varav de ovan nämnda företagen ensamma eller tillsammans äger över hälften. OP Andelslags medlemmar utgjordes vid årets slut av cirka 170 andelsbanker samt OP Företagsbanken Abp, Helsingforsnejdens Andelsbank, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kortbolaget Abp och OP-Processtjänster Ab. Tillsynen över sammanslutningen av inlåningsbanker ska vara konsoliderad, och centralinstitutet och dess medlemskreditinstitut svarar i sista hand för varandras skulder och förbindelser.

Centralinstitutet är skyldigt att ge sina medlemskreditinstitut anvisningar om deras interna kontroll och riskhantering, deras verksamhet för att trygga likviditeten och kapitaltäckningen samt om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättandet av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Centralinstitutet och medlemskreditinstituten är solidariskt ansvariga för de skulder hos centralinstitutet eller ett medlemskreditinstitut i likvidation eller konkurs som inte kan betalas med dess medel. Ansvaret fördelas mellan centralinstitutet och medlemskreditinstituten i förhållande till omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i sammanslutningslagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har centralinstitutet rätt att under räkenskapsperioden, på de grunder som nämns i centralinstitutets stadgar, ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten högst till fem tusendelar av den sammanräknade omslutningen för de balansräkningar som senast fastställts för medlemskreditinstituten, för att användas till de stödåtgärder som behövs för att förhindra en likvidation av medlemskreditinstitutet.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Enligt lagen om finansiell stabilitet ska inlåningsbankerna höra till insättningsgarantifonden. De inlåningsbanker som hör till OP Gruppen betraktas vad gäller insättningsgarantin som en enda bank. Insättningsgarantifonden ersätter insättarnas fordringar på inlåningsbankerna inom OP Gruppen högst upp till 100 tusen euro. OP Gruppens inlåningsbanker är andelsbankerna och OP Företagsbanken Abp. Insättningsgarantisystemet i Finland och lagstiftningen om det har ändrats

från 1.1.2015. OP Gruppens avgifter i enlighet med det nya systemet har beskrivits i punkt 1.18 Myndighetsavgifter i principerna för upprättandet av bokslutet.

Ersättningsfonden för investerarskydd betalar ersättningar till icke-professionella investerare då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut till följd av annat än tillfällig betalningsoförmåga inte avtalsenligt kan betala klara och ostridiga fordringar. Beloppet av ersättningen är 90 procent av beloppet av fordringarna, högst 20 tusen euro. Enligt lagstiftningen om ersättningsfonden för investerare betraktas de banker som hör till OP Gruppen som en enda bank i fråga om investerarskyddet.

I början av 2015 trädde bestämmelser om resolution i kreditinstitut och värdepappersföretag i kraft. Dessutom har myndigheterna under sommaren 2016 meddelat närmare anvisningar om hur de här bestämmelserna ska tillämpas. Resolutionsmyndigheten har rätt att ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat på ett sätt som påverkar placerarens ställning. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten håller på att fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen för OP Grupplanet för 2016.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen

Nyckeltal			
	2016	2015	2014
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	7,6	12,1	12,7
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,8	1,2	1,1
Soliditet, %	10,8	10,9	9,5
Kostnads-/intäktsrelation, %	52,8	47,3	48,8

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst (-förlust) – Inkomstskatt*}}{\text{Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner minus uppskjuten skatt (medeltalet vid årets början och slut)}} \times 100$$

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst (-förlust) – Inkomstskatt*}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid årets början och slut)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner minus uppskjuten skatt}}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kostnads-/intäktsrelation, %

$$\frac{\text{Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader}}{\text{Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Provisionsintäkter, netto + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter + Andel av intresseföretagens resultat (netto)}} \times 100$$

* Med beaktande av skatteinverkan som ingår i bokslutsdispositionerna

Riskhantering

Organisering av och principer för riskhantering samt bankens riskposition

Riskhanteringen baseras på yrkesskicklighet och försiktighet hos de personer som fattar rörelsebeslut samt på en systematisk mätning, analys och begränsning av riskerna. Riskhanteringsens viktigaste syfte är att trygga bankens riskhanteringsförmåga och att säkerställa att banken inte i sin verksamhet tar så stora risker att lönsamheten, kapitaltäckningen, likviditeten eller kontinuiteten i bankens verksamhet äventyras. Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet som baserar sig på lönsam affärsrörelse.

Andelsbankens riskhantering har ordnats i enlighet med OP Andelslags allmänna instruktioner för medlemsbankerna. Andelsbankens förvaltningsråd övervakar hur de principer på grupplanet om intern kontroll och risktagning samt risktoleranssystem som centralinstitutet meddelat genomförs vid banken. Förvaltningsrådets revisionsutskott biträder förvaltningsrådet i att utföra dess tillsynsplikt. Dessutom bedömer det bankens riskposition och riskhanteringsens tillräcklighet.

Styrelsen ansvarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga. Den fastställer målen för affärsverksamheten, limiter för kapitaltäckningen och de olika risklagen samt övervakar och följer regelbundet upp bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Verkställande direktören ansvarar för att riskhanteringen och kapitalutvärderingen verkställs och organiseringen av uppgifterna i anslutning till dem. Verkställande direktören rapporterar regelbundet bankens rörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition till styrelsen, förvaltningsrådet och OP Andelslag.

Andelsbanken förhåller sig moderat till risktagning. Riskhanteringsförmågans tillräcklighet i förhållande till bankens risker analyseras på basis av riskmätarna och det ekonomiska kapitalkravet.

Genom kapitalplanering säkerställs att bankens kapitaltäckning är tillräcklig med hänsyn till nuvarande och kommande risker. Dessutom säkerställer man med kapitalplaneringen att målsättningarna för bankens tillväxt, lönsamhet och kapitaltäckning är ändamålsenliga och konsekvent uppställda i förhållande till varandra. I kapitalplanen ingår bl.a. målen för kapitalnivån samt en beredskapsplan för oförutsedda situationer som kan påverka kapitaltäckningen. I första hand säkerställs att kapitalbasen är tillräcklig genom att hålla bankens lönsamhet skälig. Dessutom ger banken sina ägarkunder möjlighet att teckna Avkastningsandelar, som räknas till kärnprimärkapitalet. Bankens riskhanteringsförmåga är tillräcklig och riskpositionen är stabil.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses att en motpart inte fullgör de förpliktelser som uppstår av kreditförhållandet. Syftet med hanteringen av kreditriskerna är att redan före ett kreditbeslut minska sannolikheten för kreditförluster och begränsa och förhindra att riskerna i anslutning till redan fattade kreditbeslut förverkligas.

Hantering av kreditrisker baserar sig på god kundkännedom, aktiv hantering av kundrelationer, gedigen yrkesskicklighet, omfattande dokumentation och säkerheter. Den dagliga kreditprocessen och kvaliteten på den spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker.

En förutsättning för all kreditgivning är att kundens skuldbetalningsförmåga är tillräcklig. Kreditbesluten baserar sig på anvisningar om beslutsfattandet, gällande och aktuella kreditklasser samt på säkerheter, som normalt ska vara betryggande.

Tillräckligheten hos privatkundernas betalningsförmåga ska också säkras i händelse av en räntehöjning. Kunderna kan skydda sig mot en räntestegring genom att för sina krediter använda

fast ränta eller räntetak. Höga finansieringsgrader ska undvikas vid beviljningen av kredit. Kunderna erbjuds försäkringar som tryggar återbetalningen vid sjukdom och arbetslöshet.

Bankens bedömning av en företagskunds skuldbetalningsförmåga och kreditrisk består av en kreditklassificering samt uppgifter om betalningsbeteende, och vid behov av bokslutsanalys och -prognoser, dokument upprättade av företagsanalysen, behovskartläggningar som utförts av den kundansvariga, kreditvärdighetsbedömningar samt eventuella andra dokument.

Mot de problem som kan förutses vidtas åtgärder så tidigt som möjligt. Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation.

För nykreditgivningen och kreditstocken hos gruppen och dess banker har ställts upp kreditklassvisa målvärden för att kvaliteten på kreditportföljen ska hållas god. Kreditriskernas utveckling följs regelbundet upp i relation till de limiter, kontrollgränser och mål som fastställts. Dessutom följs kvaliteten och strukturen hos kreditportföljen, säkerheternas täckning samt problemfordringarna upp. Kreditriskerna limiteras och kreditprocessen kontrolleras inom ramen för OP Gruppens riskhanteringssystem.

Stor exponering är sådana åtaganden hos en och samma kund eller kundgrupp, vilkas sammanlagda belopp efter avdragsposter uppgår till minst 10 procent av den kapitalbas som täcker exponeringen. Enligt bestämmelserna får maximibeloppet för en enskild exponering uppgå till högst 25 procent av kapitalbasen, med tillstånd av centralinstitutet till högst 40 procent. Bankens kapitalbas för täckning av exponeringarna uppgick i december 2016 till totalt 38 508 tusen euro.

Det totala beloppet av de fem största kundgruppernas exponeringar (exponeringar med beaktande av avdragsposter) var 48,8 % av kapitalbasen för täckning av exponeringar.

Likviditetsrisken

Likviditetsrisken inom bankrörelsen består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida betalningar utan inverkan på kontinuiteten i affärsrörelsen, lönsamheten eller kapitaltäckningen.

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med differensen mellan placeringarna och kreditgivningen samt maturitetsstrukturen för finansieringen av dem. Likviditetsrisken följs upp som en differens mellan bankens kassaflöde för inkomster och utgifter och likviditeten sköts via OP Företagsbanken Abp:s checkkonto. Den strukturella finansieringsrisken hanteras med hjälp av OP Gruppens principer och anvisningar för likviditetshantering och de kontrollgränser som direktionen för OP Andelslag har fastställt för andelsbankerna. Fördelningen av bankens finansiella tillgångar och skulder beskrivs i noterna.

OP Andelslag har i egenskap av centralinstitut för sammanslutningen av andelsbanker beviljat sina medlemskreditinstitut ett undantag i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, enligt vilken det på medlemskreditinstitut inte tillämpas sådana krav på kreditinstituts likviditet som avses del tre i EU:s tillsynsförordning. Likviditeten enligt förordningen övervakas och rapporteras för sammanslutningen av andelsbanker.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller uteblivna intäkter då marknadspriset eller marknadsprisets volatilitet förändras i ofördelaktig riktning. I marknadsriskerna ingår ränteriskerna, prISRISKerna och fastighetsriskerna för alla balansposter och poster utanför balansräkningen samt kreditspreadrisken i placeringsrörelsen och marknads likviditetsrisk.

Syftet med hanteringen av marknadsrisk är att identifiera, mäta, avgränsa, följa upp och kontrollera bankens marknadsrisk så att bankens lönsamhet eller kapitaltäckning inte äventyras.

Den väsentligaste marknadsrisken inom bankrörelsen är ränteintäktsrisken, dvs. effekten av en förändring i räntorna på räntenettet. En ränterisk uppkommer genom att kreditgivningen och upplåningen är bundna till olika räntor eller har olika räntestuderingspunkter, varvid förändringar i räntenivån realiserar i räntenettet. Andelsbankens ränterisk hanteras med produkturvalet och produktvillkoren i inlåningen och utlåningen samt i enlighet med de modeller för derivatskydd av ränterisken som används i OP Gruppen. Av dem är det mest centrala skyddet av det euriborbundna ränteflödet i utlåningen med ränteswappar.

I Bankrörelsen avses med valutarisk den resultatrisk eller risk för förändringar i marknadsvärdet som förorsakas av banken vid förändringar i valutakurserna. En öppen valutaposition uppkommer då beloppet av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. I OP Gruppen koncentreras valutarisken till OP Företagsbanken, och valutapositionen för en enskild andelsbank begränsar sig i praktiken till resevalutakassan.

Med aktierisken avses den inkomstrisk och risk för förändring av marknadsvärdet som förorsakas av förändringar i marknadskurserna för aktier och andra dylika instrument. Merparten av aktieplaceringarna är placeringar inom OP Gruppen. Den övriga placeringsverksamheten är liten.

Med fastighetsrisk avses sådana värdeminskings-, avkastnings- och skaderisker som riktar sig till andelsbankens och dess koncernföretags fastigheter eller aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Fastigheterna har försäkrats till verkligt värde. Bankens styrelse behandlar regelbundet fastighetsinnehavet och riskerna i anslutning till det. Den regelbundna behandlingen omfattar också investeringar, reparationer och andra åtgärder. Vid uppföljningen fästs uppmärksamhet bland annat vid beloppet uppbundet kapital i fastigheter i förhållande till bankens omslutning och nettoavkastningen på kapital uppbundet i förvaltningsfastigheter samt förvaltningsfastigheternas verkliga värden.

Andelsbanken bedriver ingen egentlig fastighetsrörelse, utan fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i eget bruk.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att otillräckliga eller misslyckade processer eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iaktas. Både den operativa risken och compliance-risken kan också framkomma som förlorat eller försvagat anseende eller förtroende.

Målet för hanteringen av operativa risker är att identifiera och bedöma eventuella och realiserade operativa risker samt att utveckla rutiner och en företagskultur som förebygger risker. De operativa riskerna bedöms och riskläget rapporteras regelbundet till styrelsen. Compliance-risken hanteras bl.a. genom att beakta ändringar i lagstiftningen samt genom anvisningar och utbildning inom organisationen. De förluster som operativa risker förorsakat andelsbankerna 2016 var ringa.

Strategiska risker

En strategisk risk uppkommer på grund av att fel strategi har valts eller av att de ställda målen inte uppnås med den valda strategin. Den strategiska risken reduceras genom ständig planering, som bygger på analyser och prognoser av kundernas kommande behov, olika branschers och marknadsområdets utveckling samt konkurrensläget.

Servicenätverket

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler såsom nät- och mobiltjänster, telefontjänster samt landets mest omfattande kontorsnät. Vid slutet av året hade Andelsbanken för Åland utöver huvudkontoret i Mariehamn, filialer på Föglö och Brändö samt en betjäningsspunkt i samarbete med posten på Kumlinge. Vid huvudkontoret finns en Otto-bankomat.

Förutom banktjänster tillhandahåller andelsbanken OP Försäkrings tjänster.

OP Gruppen har investerat avsevärt i utveckling av mobila tjänster och nättjänster. I synnerhet de mobila tjänsterna får större betydelse för såväl privat- som företagskundernas ärenden.

Medlemskår

Bankens medlemskår växte under året med 427 medlemmar till 6 848 vid årets slut. Ökningen berodde på den aktiva kundrekryteringen och nya förmåner för ägarkunder.

Personalens ersättningssystem

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Styrelsen fattar beslut om Andelsbankens löne- och ersättningspolitik samt utbetalningen av ersättningar.

OP Gruppens långsiktiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemet presenteras i bokslutsnoterna.

Personalen

Vid slutet av året hade Andelsbanken för Åland 33 anställda, av vilka 2 personer var föräldralediga. Antalet anställda har minskat med en jämfört med året innan.

Andelsbankens bolagsstyrning

Andelsstämman

Ägarkunderna i Andelsbanken för Åland utövar sin beslutanderätt enligt andelsbankslagen vid andelsstämman. Ordinarie andelsstämma hålls en gång om året före utgången av maj och där behandlas bland annat följande ärenden:

- fastställande av andelsbankens resultaträkning och balansräkning
- ansvarsfrihet för ledamöterna i förvaltningsrådet och styrelsen samt verkställande direktören
- beslut om åtgärder som föranleds av överskott
- antalet ledamöter i förvaltningsrådet, val av dessa samt deras arvoden
- beslut om val av, och arvoden till, revisorer.

Dessutom fattar andelsstämman vid behov beslut om ändringar i andelsbankens stadgar. Utöver ordinarie andelsstämma kan extra andelsstämmor hållas då det anses vara nödvändigt. Bankens styrelse fattar beslut om sammankallande av andelsstämman.

Varje medlem har en röst vid andelsstämman.

Andelsstämman hölls 25.4.2016. I stämman deltog 158 av andelsbankens medlemmar.

Förvaltningsrådet

Andelsbanken för Åland har ett förvaltningsråd, vars uppgift är att övervaka styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådet ska utse ledamöterna till styrelsen och en verkställande direktör och en ställföreträdare för verkställande direktören. Dessutom ska förvaltningsrådet fastställa ett reglemente för andelsbanken och fastställa principerna för bankens riskhantering.

Förvaltningsrådet ger ett utlåtande med anledning av bokslutet till den ordinarie andelsstämman. Det kan också ge styrelsen anvisningar i frågor som är av stor betydelse och principiellt viktiga. Förvaltningsrådet består enligt bankens stadgar av minst 12 och högst 24 ledamöter. Antalet ledamöter i förvaltningsrådet fastställs av andelsstämman och är nu 16. Ledamöterna väljs bland andelsbankens medlemmar och de ska representera medlemskåren på ett mångsidigt sätt. Mandattiden för en ledamot i förvaltningsrådet är tre år. Av förvaltningsrådet avgår årligen en tredjedel. Den övre åldersgränsen för en ledamot i förvaltningsrådet är 68 år, dock så att en person som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av den andelsstämma som beslutat om val av en ny ledamot.

Förvaltningsrådet sammanträdde 2016 totalt 3 gånger.

Förvaltningsrådets revisionsutskott

Förvaltningsrådet bistås i sin tillsynsuppgift av ett revisionsutskott med 3 ledamöter som förvaltningsrådet väljer inom sig för att övervaka bankens förvaltning. Revisionsutskottet ska fästa speciell uppmärksamhet vid att andelsbanken och dess koncern leds med yrkesskicklighet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper i enlighet med lag, stadgar, myndighetsbestämmelser och anvisningar samt de principer för kapitalutvärdering som förvaltningsrådet fastställt.

Revisionsutskottet ska tillställas myndigheternas, centralinstitutets och revisorns berättelser som gäller banken. Utskottet ska minst en gång per år för förvaltningsrådet lägga fram sina observationer gällande de här berättelserna och bankens övriga förvaltning.

Nomineringskommittén som bereder utnämningar av ledamöter till förvaltningen

Andelsbanken har ett utskott som bereder utnämningar av ledamöter till förvaltningen. Utskottet har 6 ledamöter.

Syftet med utskottet är att bistå andelsbankens olika organ vid personval och säkerställa att beredningen av valprocessen är effektiv. Utskottet ska lägga fram förslag till andelsstämman och förvaltningsrådet i ärenden som hör till organens beslutanderätt. Beredningsutskottet kan också lägga fram förslag i andra ärenden som tas upp på sammanträdena, om förvaltningsrådet eller styrelsen har bestämt att utskottet ska bereda ärendena. Dessutom ska utskottet bereda förslag till årliga och månatliga arvoden samt mötesarvoden och grunderna för kostnadsersättningar till ledamöterna i de olika förvaltningsorganen.

Styrelsen

Styrelsen leder andelsbankens verksamhet. Enligt bankens stadgar ska styrelsen främja andelsbankens intresse omsorgsfullt och sköta andelsbankens ärenden i enlighet med lagar och bankens stadgar och det reglemente som förvaltningsrådet har fastställt. Styrelsen har en allmän befogenhet att besluta om alla frågor i anslutning till bankens förvaltning och andra ärenden som inte enligt lag eller stadgar ankommer på andelsstämman, förvaltningsrådet eller verkställande direktören. Styrelsen svarar för bankens strategiska ledning samt styr och övervakar bankens verkställande ledning. Styrelsens lagstadgade uppgift är att se till att tillsynen av andelsbankens bokföring och skötseln av bankens medel är ändamålsenlig.

Enligt andelsbankens stadgar består styrelsen av verkställande direktören under dennas tid i befattningen samt av 4-6 övriga ledamöter, som väljs av förvaltningsrådet och som ska vara medlemmar i andelsbanken. Antalet ledamöter är för närvarande 5. Mandattiden för en styrelseledamot är ett år. Den övre åldersgränsen för en styrelseledamot är 68 år, dock så att en styrelseledamot som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av det förvaltningsrådssammanträde som beslutat om val av en ny ledamot. Den övre åldersgränsen för verkställande direktören när denna hör till styrelsen bestäms enligt uppdragsavtalet mellan andelsbanken och verkställande direktören.

Styrelsen väljer årligen vid det första sammanträdet efter ett val av ledamöter inom sig en ordförande och en vice ordförande. Andelsbankens verkställande direktör eller en anställd i andelsbanken får inte väljas till ordförande eller vice ordförande i styrelsen.

Styrelsen är beslutför då mer än hälften av dess ledamöter, ordföranden eller vice ordföranden medräknad, är närvarande. Under rapportåret sammanträdde styrelsen totalt 13 gånger.

Verkställande direktören

Bankens verkställande direktör ska främja andelsbankens intressen omsorgsfullt och sköta bankens dagliga förvaltning i enlighet med lagar och styrelsens anvisningar och föreskrifter. Åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av bankens verksamhet är ovanliga eller av stor betydelse får verkställande direktören vidta endast om styrelsen har bemyndigat direktören till det eller styrelsens beslut inte kan inväntas utan att bankens verksamhet åsamkas väsentlig olägenhet.

Verkställande direktörens lagstadgade uppgift är att se till att bankens bokföring följer lagen och att skötseln av bankens medel har arrangerats på ett betryggande sätt.

De ledande organen

Förvaltningsrådet

	<u>Namn</u>	<u>Mandattid</u>	<u>Yrke/titel</u>	<u>Hemort</u>
Ordförande	Eriksson Marcus	2016-19	Företagare	Föglö
Vice ordförande	Björkman Tom	2014-17	Tandläkare	Mariehamn
Övriga ledamöter	Blom Joakim	2014-17	VD	Jomala
	Boijer-Svahnström Johanna	2014-17	Infomationschef	Mariehamn
	Englund Krister	2015-18	Företagare	Brändö
	Eriksson Ronny	2015-18	Sjökapten	Mariehamn
	Erlandsson-Björklund Agneta	2014-17	Företagare	Mariehamn
	Fagerholm Thommy *	2015-18	Företagare	Saltvik
	Karlström Jonny	2015-18	Intendent	Brändö
	Klingberg Lena	2015-18	Företagare	Sund
	Lundin Birgitta *	2016-19	Företagare	Föglö
	Nordström Henrik	2014-17	VD	Mariehamn
	Sirén Dick	2015-18	VD	Sund
	Söderlund Ingermo	2014-17	Postutdelare	Finström
	Söderlund Tor-Erik	2014-17	VD	Lemland
	Wilhelms Brage *	2015-18	Drift/underhållschef	Lumparland

* ledamot av förvaltningsrådets revisionsutskott

Styrelsen

	<u>Yrke/titel</u>	<u>Hemort</u>
Ordförande Jansson Kjell , (f 1958), Merkonom, GRM Arbetsfarenhet: tidigare ekonomidirektör och VD för Ab Mathias Eriksson och Mariehamns Parti. Styrelsemedlem i banken sedan 1992.	Merkonom	Mariehamn
Vice ordförande Ekström Harry , (f 1957), Agrolog Arbetsfarenhet: Odlingkonsulent ÅTH 1980-1982, Jordbrukare sedan 1982. Styrelsemedlem i banken sedan 1997. Viceordförande sedan 17.12.2010. Förtroendeuppdrag: styrelsemedlem i Ålands Skogsägare Andelslag.	Jordbrukare	Jomala
Övriga ledamöter: Sandell Carolina , (f 1978) Fil.mag. i europakunskap Arbetsfarenhet: Vik.bitr.jurist Ålands landskapsregering 2004-2005, Kommundirektör Geta kommun 2005-2008, Kommundirektör Jomala kommun 2008-2013, Vik.avd.chef Ålands landskapsregering 2013 – 2014. Egen företagare 2015- Styrelsemedlem i banken sedan 17.12.2010.	Fil.mag.	Mariehamn
Mattsson Kaj , (f 1960), Läkare Arbetsfarenhet: Universitetssjukhusen i Umeå och Sundsvall, ÅHS Ålands hälso- och sjukvård, Cityläkarna Ab 1991 – Styrelsemedlem i banken sedan 17.12.2010.	Läkare	Mariehamn

Nordqvist Johnny , (f 1972) Arbetsfarenhet: Ålandsbanken Abp 1997-1999, Placeringschef Andelsbanken för Åland 1999-2014, VD för Andelsbanken för Åland 2014- Styrelsemedlem i banken sedan 1.7.2014	VD	Mariehamn
--	----	-----------

Verkställande direktören

Nordqvist Johnny, ekonomiexamen, 44 år, i bankens tjänst sedan 1999, verkställande direktör sedan 1.7.2014.

Ledningsgruppens sammansättning

Nordqvist Johnny , (f 1972), Ekonomiexamen från Svenska handelshögskolan i Vasa. Arbetsfarenhet: Ålandsbanken Abp 1997-1999, Andelsbanken för Åland placeringschef 1999-2014 och VD sedan 1.7.2014. Styrelsemedlem i banken sedan 1.7.2014.	VD	Mariehamn
--	----	-----------

Jakobsson Stefan , (f 1973), Jurist från Uppsala universitet Arbetsfarenhet: jurist vid Ålandsbanken Abp 1997-1999, Biträdande jurist vid DKCO Advokatbyrå Ab 1999-2002. Anställd i Andelsbanken för Åland sedan 2003.	Bankdirektör VD:s ställföreträdare	Mariehamn
---	---------------------------------------	-----------

Jahren Johanna , (f 1971), Ekonomi- & filosofiexamen från Örebro universitet Arbetsfarenhet: Nordea Bank Sverige AB (publ), chef företagsmarknad, Platschef & Privatmarknadschef, Region Kreditanalytiker, Kundansvarig Företag, 1998-2010 Anställd i Andelsbanken för Åland sedan 2010.	Personal- och kontorschef	Mariehamn
---	---------------------------	-----------

Gustafsson Mats , (f 1975), Ekonomikandidat från Åbo Akademi Anställd i Andelsbanken för Åland sedan 2005.	Kreditchef privatkunder	Hammarland
--	----------------------------	------------

Revisorerna

Bertell Hans, CGR
Revisorssuppleant KPMG Oy Ab

Övrig inspektion

2016 genomförde OP Andelslags internrevision en inspektion i banken under vecka 24.

Compliance-ansvarig Stefan Jakobsson. Compliance-stöd och vissa kontrollfunktioner inom banken sköts av Catarina Gunnars och Åsa Eklund.

Framtidsutsikter

Förtroendet för de ekonomiska utsikterna har stärkts såväl i Finland som på exportmarknaden. Tillväxten i den finländska ekonomin fortsätter i år måttfullt med en bredare bas än tidigare. ECB har meddelat att den fortsätter med sin stimulerande politik under det innevarande året. Enligt de här riktlinjerna kommer styrräntorna att hållas låga hela året.

Den åländska arbetslösheten förväntas fortsättningsvis vara på en låg nivå. Det skapar bra förutsättningar för det åländska samhället. Enligt ÅSUB:s beräkningar väntas BNP-tillväxten bli positiv under 2017, trots att den offentliga sektorns volym minskar.

Styrelsens förslag till disposition av överskott

Andelsbanken för Ålands utdelningsbara överskott var 12 869 142,47 euro, varav räkenskapsperiodens vinst var 1 605 749,08 euro.

Det överskott som balansräkningen utvisar föreslås disponeras så att i ränta på tilläggsinsatser betalas 1,25 procent och på Avkastningsandelar 3,25 procent, dvs. totalt 473 567,36 euro. Av räkenskapsperiodens överskott kvarstår 1 132 181,72 euro på kontot för balanserad vinst.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i andelsbankens finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bankens solvens är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bankens solvens.

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

ANDELSBANKENS RESULTATRÄKNING	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Ränteintäkter	5 377 360,48	5 424 151,62
Räntekostnader	874 878,75	1 060 368,01
RÄNTENETTO	4 502 481,73	4 363 783,61
Intäkter från egetkapitalinstrument	1 534 286,76	1 961 886,91
Övriga företag	1 534 286,76	1 961 886,91
Provisionsintäkter	2 756 933,04	2 688 401,92
Provisionskostnader	264 945,48	192 044,85
Nettoreintäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	15 361,49	31 263,74
Värdepappershandel	130,58	2 949,50
Valutaverksamhet	15 230,91	28 314,24
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		470 269,39
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	-458,59	-1 561,35
Övriga rörelseintäkter	41 444,67	19 219,10
Administrationskostnader	3 809 969,16	3 663 517,04
Personalkostnader	2 099 763,86	2 073 928,59
Löner och arvoden	1 664 264,70	1 661 516,74
Lönebikostnader	435 499,16	412 411,85
Pensionskostnader	368 106,93	338 981,21
Övriga lönebikostnader	67 392,23	73 430,64
Övriga administrationskostnader	1 710 205,30	1 589 588,45
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	114 807,99	79 025,43
Övriga rörelsekostnader	605 059,38	671 832,59
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	533 659,41	87 084,77
RORELSEVINST (-FÖRLUST)	3 521 607,68	4 839 758,64
Bokslutsdispositioner	1 899 149,10	1 750 000,00
Inkomstskatt	16 709,50	214 543,76
Räkenskapsperiodens skatt	44 575,37	221 548,78
Tidigare räkenskapsperioders skatt	-1 826,59	-1 837,17
Latent skatt	-26 039,28	-5 167,85
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT	1 605 749,08	2 875 214,88
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)	1 605 749,08	2 875 214,88

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

ANDELSBANKENS BALANSRÄKNING	31.12.2016	31.12.2015
AKTIVA		
Kontanta medel	802 078,46	827 823,88
Fordringar på kreditinstitut	6 660 449,81	6 115 057,63
På anfordran betalbara	3 876 315,71	3 305 543,76
Övriga	2 784 134,10	2 809 513,87
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	350 186 507,61	320 303 003,43
Övriga	350 186 507,61	320 303 003,43
Skuldebrev	0,00	99 995,18
Övriga	0,00	99 995,18
Aktier och andelar	34 407 773,76	34 377 773,76
Derivatinstrument	219 353,05	226 201,51
Materiella tillgångar	4 050 497,15	1 844 690,43
Förvaltningsfastigheter samt aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	115 677,96	121 848,96
Övriga fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3 326 050,16	1 461 288,44
Övriga materiella tillgångar	608 769,03	261 553,03
Övriga tillgångar	432 235,45	489 686,22
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	647 587,64	423 516,01
Latenta skattefordringar	86 876,98	60 837,70
AKTIVA TOTALT	397 493 359,91	364 768 585,75
PASSIVA		
FRÄMMANDE KAPITAL		
Skulder till kreditinstitut	49 004 614,24	35 916 026,12
Kreditinstitut	49 004 614,24	35 916 026,12
På anfordran betalbara	4 614,24	3 916 026,12
Övriga	49 000 000,00	32 000 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	299 944 297,04	283 816 606,60
Inlåning	299 944 297,04	283 816 606,59
På anfordran betalbara	272 023 152,37	270 463 315,72
Övriga	27 921 144,67	13 353 290,87
Övriga skulder	0,00	0,01
Övriga	0,00	0,01
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	106 771,31	91 259,70
Övriga skulder	929 522,32	773 102,11
Övriga skulder	858 311,32	704 903,11
Avsättningar	71 211,00	68 199,00
Resultatregleringar och erhållna förskott	1 889 942,67	1 979 238,51
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	351 875 147,58	322 576 233,04
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	14 381 149,10	12 482 000,00
Avskrivningsdifferens	188 250,00	0,00
Reserver	14 192 899,10	12 482 000,00
EGET KAPITAL		
Andelskapital	15 620 876,77	15 326 786,74
Medlemsandelar	703 776,77	658 879,41
Tilläggsandelar	0,00	579 107,33
Avkastningsandelar	14 917 100,00	14 088 800,00
Övriga bundna fonder	2 747 043,99	2 747 043,99
Reservfond	2 747 043,99	2 747 043,99
Fria fonder	8 048,75	8 048,75
Övriga fonder	8 048,75	8 048,75
Balanserad vinst (förlust)	11 255 344,64	8 753 258,35
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	1 605 749,08	2 875 214,88
EGET KAPITAL TOTALT	31 237 063,23	29 710 352,71
PASSIVA TOTALT	397 493 359,91	364 768 585,75
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	3 974 150,19	6 254 959,26
Garantier och panter	3 974 150,19	6 254 959,26
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	17 884 385,95	16 514 711,22
Övriga	17 884 385,95	16 514 711,22
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN TOTALT	21 858 536,14	22 769 670,48

	2016	12/2015
ACT - 12 - 2016 - Andelsbanken för Åland (5780)		
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN		
Periodens vinst	1 605 749,08	2 875 214,88
Justeringar i periodens vinst	1 145 947,52	293 518,16
ÖKNING (-) ELLER MINSKNING (+) AV RÖRELSETILLGÅNGAR	-30 316 985,76	-39 375 170,19
Skuldebrev som är belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	25 379,77	-154 272,91
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-30 407 291,22	-35 105 410,24
Leasingobjekt	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	3 205 000,00
Aktier och andelar	-30 000,00	-7 226 459,57
Derivatinstrument	0,00	0,00
Förvaltningsfastigheter	198 064,44	7 583,71
Övriga tillgångar	-103 138,75	-101 611,18
ÖKNING (+) ELLER MINSKNING (-) AV RÖRELSESKULDER	29 303 180,56	31 192 726,23
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	13 088 588,12	31 762 844,34
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	16 127 732,26	-17 465,20
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	0,00	0,00
Övriga skulder	86 860,18	-552 652,91
Betald inkomstskatt	-219 722,15	-571 785,68
Erhållna utdelningar	1 534 286,76	1 961 886,91
A. KASSAFLÖDE FÖR RÖRELSEN TOTALT	3 052 456,01	-3 623 609,69
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar	0,00	0,00
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	100 000,00	0,00
Förvärv av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Avyttring av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Investeringar i materiala och immateriala tillgångar	-2 531 171,15	-1 147 762,38
Avyttring av materiala och immateriala tillgångar	6 321,00	5 500,00
B. KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR TOTALT	-2 424 850,15	-1 142 262,38
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING		
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, ökningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, minskningar	0,00	0,00
Andels- och aktiekapital, ökningar	1 452 632,00	5 059 500,52
Andels- och aktiekapital, minskningar	-1 158 541,97	-329 058,00
Utdelningar och räntor på andelskapital	-373 128,59	-269 692,24
Utbetald bonus till ägarkunder	0,00	0,00
Övriga ökningar av kapitalet	0,00	0,00
Övriga minskningar av kapitalet	0,00	0,00
C. KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING TOTALT	-79 038,56	4 460 750,28
D. KURSDIFFERENSER I LIKVIDA MEDEL	-3 540,77	-3 034,80
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)	545 026,53	-308 156,59
LIKVIDA MEDEL VID Början av RÄKENSKAPSPERIODEN	4 133 367,64	4 441 524,23
LIKVIDA MEDEL VID Slutet av RÄKENSKAPSPERIODEN	4 678 394,17	4 133 367,64
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	545 026,53	-308 156,59
Erhållna räntor	5 215 697,55	5 416 095,73
Betalda räntor	959 491,96	1 081 825,68

Justeringar i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring an verkligt värde för handel	0,00	-1 534,62
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	3 540,77	3 034,80
Förändring av investeringstillgångarnas verkliga värde	0,00	0,00
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	2 020 128,09	1 835 195,43
Nedskrivningar av fordringar	546 105,29	122 187,06
Övriga	-1 423 826,63	-1 691 652,03
	<hr/>	<hr/>
	1 145 947,52	267 230,64
<u>Poster som redovisas utanför kassaflödet från rörelsen</u>		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	26 287,52
Utbetald bonus till ägerkunder	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
	0,00	26 287,52
Justeringar totalt	1 145 947,52	293 518,16
Likvida medel		
Kontanta medel	802 078,46	827 823,88
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	3 876 315,71	3 305 543,76
	<hr/>	<hr/>
Likvida medel totalt	4 678 394,17	4 133 367,64

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDET AV ANDELSBANKENS BOKSLUT

1.1 ALLMÄNT

Andelsbanken är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde.

Andelsbanken är medlem i centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Nedan redogörs för de viktigaste redovisningsprinciper som tillämpats på bokslutet. De har konsekvent iakttagits under alla räkenskapsperioder som redovisats, om inte annat anges.

1.2 DET SOLIDARISKA ANSVARET OCH OP GRUPPEN

Sammanslutningen av andelsbanker (nedan OP Gruppen) idkar bank- och försäkringsrörelse. Den är en sådan ekonomisk helhet som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform samt i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker. I sammanslutningen ansvarar OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Andelsbanken konsolideras i OP Gruppens bokslut. Enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska OP Gruppens bokslut upprättas som en sammanställning av boksluten eller koncernboksluten för centralinstitutet OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut. OP Andelslag och dess medlemsandelsbanker har inte ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna. Därför har ett tekniskt moderföretag utsetts för OP Gruppen. Det konsoliderade bokslutet ska också omfatta sådana sammanslutningar, i vilka ovan nämnda sammanslutningar tillsammans har bestämmande inflytande i enlighet med bokföringslagen. OP Gruppens andelskapital utgörs av andelsbanksmedlemmarnas sådana medlemsinsatser som banken har en absolut rätt att vägra lösa in.

En kopia av OP Gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.op.fi eller från gruppens kontor på besöksadressen Gebhardsplatsen 1, PB 308, 00101 Helsingfors.

1.3 GRUND FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Andelsbankens bokslut upprättas och ställs upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut. De nedan beskrivna bokslutsprinciperna är enhetliga för OP Andelslags alla medlemsandelsbanker. En medlemsandelsbank har nödvändigtvis inte alla poster som ingår i de här bokslutsprinciperna.

1.4 FINANSIELLA INSTRUMENT

1.4.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i den senaste tidens marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

1.4.2 Kategorisering och värdering

De finansiella instrumenten kategoriseras i fyra klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, lån och övriga fordringar samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. De finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kan fördela sig på två underkategorier som är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel samt finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Som bokföringsgrund för de finansiella tillgångarna används dagen för affären. En post som hör till de finansiella tillgångarna tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna har löpt ut.

Som anskaffningsvärde för en fordran bokförs det verkliga värdet som i regel är det belopp som har betalats för fordran vid förvärvstidpunkten. I anskaffningsvärdet inkluderas transaktionsutgifterna som hänför sig till lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall och till finansiella tillgångar som kan säljas. Transaktionsutgifterna för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs som kostnader vid förvärvstidpunkten.

1.4.2.1 Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev samt aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Som instrument som innehas för handel behandlas också alla derivatinstrument, förutom derivat som är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

1.4.2.2 Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I bokslutet kan man under vissa förutsättningar till verkligt värde ta upp också andra finansiella tillgångar och skulder som uppfyller vissa villkor, om beslutet om att bestående ta upp de här posterna till verkligt värde fattas då en sådan post redovisas i bokföringen för första gången. I andelsbanken kan man i den här posten ta upp endast ett sådant instrument bland de finansiella tillgångarna till vilket ansluter sig ett eller flera sådana inbäddade derivat som man i annat fall måste ta upp separat från det här instrumentet i bokföringen och värdera till verkligt värde.

Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet samt realisationsvinster och -förluster bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

1.4.2.3 Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och som förfaller en viss dag och som har förvärvats med avsikt och förmåga att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare värderas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Differensen mellan obligationslånens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras som ränteintäkt på den återstående löptiden. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av värdepapprets bokförda värde.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde. Nedskrivningarna resultatförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Om det finns objektiva belägg för att värdet av en obligation som hör till finansiella tillgångar som hålls till förfall har sjunkit, resultatförs nedskrivningen på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.4.2.4 Lån och övriga fordringar

Som lån och övriga fordringar kategoriseras finansiella tillgångar som är krediter beviljade av andelsbanken och därmed jämförbara finansiella avtal samt onoterade skuldebrev.

Lån och övriga fordringar värderas enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Om värdet av ett lån eller en fordran på balansdagen till följd av nedskrivning är lägre än det upplupna anskaffningsvärdet, värderas det till det med nedskrivningen minskade upplupna anskaffningsvärdet.

På lån och övriga fordringar bokförs individuella och gruppvisa nedskrivningar. En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in.

Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av kreditens kapital och obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen grupperas fordringarna i klasser enligt hur deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna. Dessutom värderas i modellen tidpunkten för den händelse som gett upphov till förlusten med en s.k. uppkomstperiod.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden. Efter redovisningen av nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort från balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ett separat beslut har fattats om det. Betalningar som erhålls efter det här resultatförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund som tidigare omfattats av individuell nedskrivningsprövning har återhämtat sig, bedöms nedskrivningsbeloppet på nytt och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför resultatförs.

1.4.2.5 Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är finansiella tillgångar som inte har inkluderats i de ovan nämnda klasserna av finansiella tillgångar. De finansiella tillgångar som kan säljas består i huvudsak av skuldebrev, långfristiga aktieplaceringar samt andra aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten. Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra onoterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Förändringarna i verkligt värde bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, från vilken de bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten säljs, skuldebrevet förfaller eller det har konstaterats att deras värde har sjunkit. På samma resultatpost bokförs också realisationsvinster och -förluster på de här finansiella tillgångarna.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens kreditriskklassificering eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Nedskrivningen resultatförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas.

Om det verkliga värdet av finansiella tillgångar som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen.

1.4.2.6 Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen. Skulden upptas i balansräkningen till det värde som erhållits för den vid förvärvstidpunkten. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras enligt effektivräntemetoden som räntekostnad på avtalets återstående löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av skuldens bokförda värde.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.3 Avtal om långsiktigt sparande

Andelsbanker som tillhandahåller LS-tjänster tar emot betalningar av kunderna på sparkonton som öppnats för det här syftet och som omfattas av insättningsgarantin. Om sparmedlen lämnas på sparkontot eller placeras på andra inlåningskonton som andelsbanken tillhandahåller, ska sparmedlen i bankens balansräkning bokföras bland inlåningsskulderna. Om sparmedlen placeras i enlighet med avtalet i andra placeringsobjekt, ska banken avföra de placerade medlen från sparkontot och bokföra dem i den sparavtalsspecifika reskontran utanför balansräkningen.

Räntorna, utdelningarna och de övriga intäkterna från placeringen av sparmedlen samt de medel som flyter in från överlåtelser av placeringsobjekt och rättigheter i anslutning till dem jämte återbetalningar av kapital ska bokföras på sparkonton i balansräkningen, om medlen inte genast omplaceras. Kostnaderna och provisionerna enligt sparavtalet ska resultatföras genom att debitera sparkontot.

1.4.4 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som sålts på återköpsvillkor tas trots överlåtelserna upp i den ursprungliga balansposten.

1.4.5 Derivatinstrument

Andelsbanken ingår derivatinstrument i säkringssyfte antingen som ekonomisk säkring eller enligt reglerna för bokföringsmässig säkringsredovisning. Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp. I säkringen används räntederivat.

Derivaten upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde och efter det värderas de till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppkommer beror på om derivatet är avsett för säkring och hurdan post det skyddar.

Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen bokförs bland balansräkningens aktiva på posten Derivatinstrument och de negativa bland passiva på posten Derivatinstrument. De räntor på derivatinstrument som utväxlas ska periodiseras på basis av den tid som förlöpt bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader i balansräkningen och nettot av dem som motpost bland räntor i resultaträkningen.

1.4.5.1 Ekonomisk säkring

Vid ekonomisk säkring skyddas en viss balanspost, position eller kassaflödet mot framtida värdeförändringar i enlighet med den riskhanteringsstrategi som ska tillämpas. Eftersom det inte är ändamålsenligt att verifiera säkringen med reglerna för säkringsredovisning, kallas säkringssättet annars säkrande. Vid ekonomisk säkring redovisas i resultaträkningen förändringar i verkligt värde för nettointäkter från värdepappershandel.

Ränterisken för företagslån med maximi- och minimiräntevillkor säkras kreditspecifikt genom att för det räntekorridorvillkor som avtalats köpa ett derivatpar med motsatt förtecken. De här inbäddade derivaten och de räntetaks- och räntegolvsderivat som skyddar dem värderas till verkligt värde. Värderingsresultaten bokförs bland räntor.

1.4.5.2 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning avses ett bokföringsmässigt redovisningsförfarande för ett verifierat säkringsförhållande, där förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Säkringsredovisningen omfattar säkring av ränterisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet.

Andelsbankerna kan ha både finansiella tillgångar och finansiella skulder som omfattas av säkringsredovisning, såsom en enskild kredit eller en kreditstock som ingår i klassen lån och fordringar, ett skuldebrev som ingår i värderingsgruppen som kan säljas samt en individualiserad tidsbunden insättning bland övriga finansiella skulder eller en utelöpande emission. Andelsbankerna ska för räntesäkringen använda såväl traditionella ränteswappar som OTC-swappderivat. Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp.

De derivat som används i säkrings syfte och säkringsobjekten specificeras då säkringen inleds. Säkringsplanen och målen med säkringen dokumenteras likaså. Dessutom påvisas säkringens effektivitet varje balansdag.

1.4.5.3 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas på lån med fast ränta som skydd mot ränterisken. Förändringar i verkligt värde på det säkrande derivatinstrumentet och säkringsobjektet till följd av ränterisken bokförs under nettoresultat av säkringsredovisning.

1.4.5.4 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Ränteswappar som skyddar mot ränteförändringar i den euriborbundna kreditstocken och som har dokumenterats som kassaflödessäkring samt är effektiva i säkringen, omfattas av säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde.

Vid säkring av kassaflödet byts den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöde ut till fast ränta med hjälp av ränteswappar.

Resultatregleringsräntor som ska periodiseras för ränteswapparna bokförs enligt prestationsprincipen. De ackumulerade räntorna redovisas bland förutbetalda kostnader eller upplupna kostnader. Båda motposterna bokförs netto i räntenettoposten Ränteintäkter från derivatinstrument. Nettoräntan är antingen en ränteintäkt eller en korrigerig av ränteintäkter.

Ränteswappar som används som finansiella derivat värderas till verkligt värde derivat för derivat. Den effektiva delen av ändringen i verkligt värde redovisas direkt i fonden för verkligt värde efter avdrag av den uppskjutna skatteskulden. Den ineffektiva delen resultatförs.

1.5 KVITTNING AV BOKSLUTSPOSTER

I resultaträkningen redovisas intäcks- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra, om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad för att ge en rättvisande bild.

Om andelsbanken har en fordran hos den som banken själv är skyldig, ska fordran och skulden tas upp var för sig i balansräkningen förutsatt att banken inte har lagstadgad rätt till kvittning och om banken inte avser att utnyttja sin rätt till kvittning

1.6 POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar, skulder och andra åtaganden i utländsk valuta omräknas till finsk valuta enligt kursen på balansdagen. De kursdifferenser som uppkommer vid omräkningen av poster i utländsk valuta till finsk valuta bokförs på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamheten.

1.7 AKTIER OCH ANDELAR I ÄGARINTRESSEFÖRETAG OCH FÖRETAG SOM HÖR TILL SAMMA KONCERN

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen. Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.8 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Enligt 5 kap. 5 a § i bokföringslagen aktiveras och avskrivs anskaffningsvärdet för rättigheter och tillgångar som hör till de immateriella tillgångarna enligt plan under verkningstiden. Också eventuella aktiverade övriga utgifter med lång verkningstid avskrivs enligt plan under verkningstiden.

Immateriella tillgångar värderas ursprungligen till anskaffningsvärdet. Om den framtida inkomsten från en immateriell tillgång bestående är lägre än det oavskrivna anskaffningsvärdet, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Sådana utvecklingsutgifter som avses i 5 kap. 8 § i bokföringslagen aktiveras, om de väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. De aktiverade utvecklingsutgifterna ska avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om verkningstiden inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska utvecklingsutgifterna avskrivas under högst tio år.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9 MATERIELLA TILLGÅNGAR

1.9.1 Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter, värdestegring eller både och. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana aktier i fastighetssammanslutningar som ger rätt att besitta fastigheter som hyrs samt aktier i fastigheter som erhålls för obetalda fordringar. Om en del av en fastighet i direkt innehav hyrs ut och om den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan), klassificeras fastigheten som förvaltningsfastighet. Om en del av de utrymmen som ett vanligt fastighetsbolag innehar används i placerings syfte och den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan som fastighetsbolaget innehar), klassificeras aktierna som förvaltningsfastigheter.

Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet. Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har bokförts i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och bokförs som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Om det sannolika överlåtelsepriset för en förvaltningsfastighet bestående är lägre än det bokförda värdet, avskrivs differensen mellan det bokförda värdet och det sannolika överlåtelsepriset under den räkenskapsperiod då värdeminskningen konstateras.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som kategoriserats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdemetoden som grundar sig på kapitalisering. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdemetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Nya fastigheter (eller aktier i fastighetssammanslutningar) som uppförs som nya förvaltningsfastigheter ska enligt standarden IAS 40 före de färdigställts bokföras som anläggningstillgångar under uppförande i klassen förvaltningsfastigheter och beaktas redan före de blivit färdiga då det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter fastställs.

1.9.2 Övriga fastigheter

Med övriga fastigheter avses de rörelsefastigheter som är i bankens eget bruk som kontor eller lager eller andra motsvarande lokaler eller som används av personalen för boende eller rekreation eller annat dylikt, samt aktier i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Till rörelsefastigheter räknas också sådana fastigheter i direkt innehav av vilka en del är uthyrda, men den uthyrda delen inte kan säljas separat, och andelen i eget bruk är över fem procent av ytan. Aktier i ett vanligt fastighetsbolag räknas som aktier i en rörelsefastighet om minst fem procent av de utrymmen som bolaget äger är i eget bruk.

Då balansvärdet för rörelsefastigheter fastställs utgår man från tillgångens värde i relation till den förväntade inkomsten från den ordinarie affärsrörelsen. Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet.

För rörelsefastigheters del bedöms i samband med varje bokslut om det finns några tecken på att värdet på någon fastighet har minskat. Tecken på en värdeminskning utgörs av att marknadsvärdet minskat betydligt, tecken på inkurans eller fysisk skada. Om de intäkter som i framtiden sannolikt inflyter från en fastighet i eget bruk bedöms bestående vara mindre än den oavskrivna utgiftsresten, ska differensen kostnadsföras som en nedskrivning.

Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har bokförts i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och bokförs som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.2.1 Uppskrivningsprinciperna och metoder för värdering av uppskrivningsobjekten

Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på balansdagen bestående är väsentligt större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Värdet av de markområden och aktier i fastighetssammanslutningar som utgör objekt för uppskrivningen grundar sig på värderingsinstrument.

1.9.2.2 Borttagande från balansräkningen

En förvaltningsfastighet eller en rörelsefastighet tas bort från balansräkningen då den överlåts eller då fastigheten bestående tas ur bruk och då ingen framtida ekonomisk fördel är att vänta för överlåtelsen av den.

1.9.2.3 Övriga materiella tillgångar

Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet och kostnadsförs enligt plan över nyttjandetiden som avskrivningar.

Om den framtida inkomsten från en tillgång bestående är lägre än dess oavskrivna anskaffningsvärde, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.3 Grunderna för avskrivningar enligt plan och förändring i dem

Anskaffningsvärdet av byggnader och övriga förslitbara materiella och immateriella tillgångar avskrivs linjärt under tillgångarnas nyttjandetid enligt en i förväg uppgjord avskrivningsplan enligt tillgångarnas ekonomiska livslängd. För markområden och aktier i fastighetssammanslutningar görs inga avskrivningar. Avskrivningarna inleds efter det att objektet har skaffats eller färdigställts och tagits i bruk.

Nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader		30-40 år
Maskiner och inventarier		3-6 år
Övriga materiella och immateriella tillgångar	3-10 år	

1.10 LEASINGAVTAL

Leasingavtalen kategoriseras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen kategoriseras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar, och leasingintäkterna bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter. Leasingintäkterna för förvaltningsfastigheter bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas inte upp i balansräkningen. Leasingavgifterna kostnadsförs på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

1.11 AVSÄTTNINGAR

Från intäkterna avdras förestående utgifter och förluster på grund av framtida förpliktelser, om de hänför sig till den gångna eller en tidigare räkenskapsperiod, de anses vara säkra eller sannolika då bokslutet upprättas, en inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik och de baserar sig på lag eller förpliktelse gentemot en utomstående. Om det exakta beloppet av en utgift eller förlust eller datum för dess realisering inte är känt, tas den upp bland balansräkningens avsättningar högst till det sannolika beloppet. Om belopp och datum är känt, tas det upp bland upplupna kostnader.

1.12 EGET KAPITAL

I andelsbankens eget kapital ingår andelsbanksmedlemmarnas medlemsinsatser och medlemmarnas placeringar i Avkastningsandelar. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att genom ett separat beslut vägra att återbetala såväl medlemsinsatser som Avkastningsandelar. Normalt kan dock av andelskapitalen varje år återbetalas belopp som faller inom de gränser som myndigheterna angett. I andelsbankens bokslut räknas till det egna kapitalet dessutom tilläggsandelskapitalet som andelsbanken inte har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala till medlemmarna. Det uppsagda tilläggsandelskapitalet räknas i bokslutet som en skuld.

Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i andelsbankens beslutsfattande. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser. På medlemsinsatser betalas ingen ränta.

Avkastningsandelarna medför ingen rösträtt. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala Avkastningsandelarnas kapital och att betala ränta på dem. Den ränta som eventuellt betalas på Avkastningsandelarna är lika stor för alla Avkastningsandelar. Räntan bokförs som skuld och dras av från det egna kapitalet då beslut om betalningen har fattats.

1.13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår

de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång. Det sammanlagda beloppet av ouplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver bokförs i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna. Beloppet av reserverna och förändringen i dem beskriver inte de risker som andelsbanken kan förvänta sig.

1.14 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

1.14.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda sköts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggs-pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

1.14.2 Personalfonden

Andelsbanken kan höra till OP-Personalfonden som är gemensam för OP Gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur OP Gruppens mål uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.14.3 Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I Andelsbankens kortsiktiga ersättningsprogram är intjäningsperioden 6-12 månader och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortsiktiga ersättningssystemet omfattar andelsbankens hela personal.

Ledningens långsiktiga bonussystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner vid andelsbankerna som bolagets styrelse har angett. OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om de gemensamma intjäningsmätarna för OP Gruppen i systemet och om målen för dem separat för varje intjäningsperiod.

Det långsiktiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av intjäningsperioden. Ersättningen för den första intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2014–2016 sker i form av debenturer som sätts i omlopp av OP Företagsbanken. Den intjänade ersättningen i euro omvandlas till antal debenturer då systemets utfall står klart. Från ersättningen avdras den andel som betalas i pengar för att täcka skatter och avgifter av skattenatur som föränleds av ersättningarna. Ersättningen betalas i tre lika stora poster 2018–2020.

Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och bindingsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.15 INKOMSTSKATTER

I resultaträkningens inkomstskatt ingår de skatter som grundar sig på den beskattningsbara inkomsten, skatter från tidigare räkenskapsperioder och förändringar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.

Den uppskjutna skatteskulden räknas och upptas i balansräkningen på alla skattepliktiga periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen.

Den uppskjutna skattefordran räknas och upptas i balansräkningen på alla avdragbara periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen och på de i beskattningen fastställda förlusterna om det är sannolikt att de avdragbara temporära differenserna och de skattemässiga förlusterna kan utnyttjas tack vare den influtna beskattningsbara inkomsten.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs förändringar i den uppskjutna skatteskulden eller skattefordran i eget kapital.

1.16 PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden. Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Dröjsmålsräntorna på krediter ska intäktsföras enligt kontantprincipen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

1.17 ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

1.18 MYNDIGHETSAVGIFTER

Verket för finansiell stabilitet ansvarar för insättningsgarantin. Verket för finansiell stabilitet har till uppgift att förvalta stabilitetsfonden som består av en resolutionsfond för stabilitetsavgifter och en insättningsgarantifond för insättningsgarantiavgifter (den nya insättningsgarantifonden). Europeiska centralbanken ansvarar för banktillsynen. Finansinspektionen ansvarar för förfarande- och makrotillsynen. Myndighetsavgifterna bokförs bland övriga rörelsekostnader.

1.18.1 Stabilitetsavgift

Stabilitetsavgifter samlas in till den europeiska resolutionsfonden fram till 2024 så att fondens målnivå på 1 procent av de insättningar som ska ersättas uppnås. De stabilitetsavgifter som samlas in av kreditinstituten förmedlas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond som administreras av EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB). SRB beslutar också om stabilitetsavgifternas belopp. År 2016 krediteras varje bank för stabilitetsavgifterna i samma proportion som banken tidigare betalt bankskatt (lagen om tillfällig bankskatt gällde 2013-2014). Stabilitetsavgiften medför ingen kostnadseffekt för banken för 2016.

1.18.2 Insättningsgarantiavgift

De medel som samlats in till den gamla insättningsgarantifonden överstiger för närvarande EU-kraven om insättningsgarantins nivå. Med stöd av stadgarna betalar den gamla insättningsgarantifonden de insättningsgarantiavgifter som tillskrivs var och en av dess medlemsbanker till den nya insättningsgarantifonden i samma proportion som respektive medlemsbank under årens lopp har betalat avgiften till den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantifonden fastställer avgiften för varje medlemsbank men debiterar den direkt från den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantiavgiften medför ingen kostnadseffekt för banken för 2016.

1.18.3 Förvaltningsavgift till verket för finansiell stabilitet

Förvaltningsavgiften till Verket för finansiell stabilitet baserar sig på samma beräkningsmetod som tillsynsavgiften till Finansinspektionen.

1.18.4 Finansinspektionens tillsynsavgift

Finansinspektionens tillsynsavgift består av en proportionell avgift som beräknas enligt balansomslutningen samt av en fast grundavgift.

1.18.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgift

Andelsbanken omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn eftersom banken är en del av OP Gruppen. ECB:s tillsynsavgift bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil, ECB fastställer tillsynsavgiften för OP Gruppens centralinstitut som fördelar den på gruppens medlemsbanker.

FÖRTECKNING ÖVER NOTERNA**Noter till resultaträkningen**

- 1 Ränteintäkter
- 2 Räntekostnader
- 3 Nettointäkter från leasingverksamhet
- 4 Intäkter från egetkapitalinstrument
- 5 Provisionsintäkter och -kostnader
- 6 Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
- 7 Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
- 8 Nettoresultat av säkringsredovisning
- 9 Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
- 10 Övriga rörelseintäkter
- 11 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
- 12 Övriga rörelsekostnader
- 13 Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar

Noter till balansräkningen

- 14 Fordringar på kreditinstitut
- 15 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
- 16 Leasingobjekt
- 17 Skuldebrev
- 18 Aktier och andelar
- 19 Derivatinstrument
- 20 Immateriella tillgångar
- 21 Fastigheter
- 22 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden
- 23 Övriga tillgångar
- 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- 25 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
- 26 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- 27 Övriga skulder
- 28 Avsättningar
- 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- 30 Efterställda skulder
- 31 Eget kapital
- 32 Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital
- 33 Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2016
- 34a Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2016
- 34b Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2016

Övriga noter

- 35 Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2016
- 36 Pensionsåtaganden
- 37 Leasing- och andra hyresåtaganden
- 38 Åtaganden utanför balansräkningen
- 39 Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut
- 40 Personalen och personer i ledande ställning samt närstående
- 41 Innehav i andra företag 31.12.2016
- 42 Notariatverksamhet
- 43 Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2016
- 44 Tjänsten för långsiktigt sparande

1. Ränteintäkter

	2016	2015
Fordringar på kreditinstitut	-7 200,05	7 937,94
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	5 425 187,59	5 435 206,71
Skuldebrev	127,70	11 442,92
Derivatinstrument	-41 175,22	-31 091,96
av vilka säkring av kassaflödet	0,00	0,00
Övriga ränteintäkter	420,46	656,01
Totalt	5 377 360,48	5 424 151,62
varav ränteintäkter bokförda för nedskrivna fordringar	2 950,63	6 411,79

2. Räntekostnader

	2016	2015
Skulder till kreditinstitut	-6 552,47	37 017,78
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	881 409,32	1 023 189,55
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00
Övriga räntekostnader	21,90	160,68
Totalt	874 878,75	1 060 368,01

3. Nettointäkter från leasingverksamhet

	2016	2015
Hysesintäkter	0,00	0,00
Avskrivningar enligt plan	0,00	0,00
Nedskrivningar	0,00	0,00
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	0,00	0,00
Provisionsintäkter	0,00	0,00
Övriga direkta intäkter	0,00	0,00
Övriga direkta kostnader	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

4. Intäkter från egetkapitalinstrument

	2016	2015
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0,00	110,40
Som kan säljas	1 534 286,76	1 961 776,51
Företag inom samma koncern	0,00	0,00
Ägarintresseföretag	0,00	0,00
Totalt	1 534 286,76	1 961 886,91

5. Provisionsintäkter och -kostnader**Provisionsintäkter**

	2016	2015
Utlåningsprovisioner	621 002,72	609 095,12
Inlåningsprovisioner	22 046,72	27 407,97
Betalningsförmedlingsprovisioner	1 486 825,60	1 461 123,66
Fondandelsprovisioner	98 207,63	107 482,01
Förvaltningsprovisioner	132 242,24	168 499,16
Avgifter för juridiska tjänster	156 673,39	186 286,42
Courtage	31 030,22	51 923,53
Emissionsprovisioner	0,00	1 901,23
Provisioner för förmedling av försäkringar	512 887,62	621 439,52
Garantiprovisioner	84 867,23	103 003,49
Övriga provisioner	-388 850,33	-649 760,19
Totalt	2 756 933,04	2 688 401,92

Provisionskostnader

	2016	2015
Utbetalda expeditionsavgifter	170 622,85	167 864,05
Övriga	94 322,63	24 180,80
Totalt	264 945,48	192 044,85

6. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

	2016	2015
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev *	220,71	1 284,69
Aktier och andelar	-90,13	130,19
Övriga	0,00	0,00
Totalt	130,58	1 414,88
Förändringar av verkligt värde		
Skuldebrev *	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	1 534,62
Övriga	0,00	0,00
Totalt	0,00	1 534,62
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	130,58	2 949,50
Nettointäkter från derivat	0,00	0,00
Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet	0,00	0,00
Nettointäkter från valutaverksamhet	15 230,91	28 314,24
Alla totalt	15 361,49	31 263,74

7. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

	2016	2015
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	0,00	0,00
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0,00	0,00
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	0,00	470 269,39
Nedskrivningar	0,00	0,00
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden	0,00	0,00
Totalt	0,00	470 269,39
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	0,00	470 269,39

8. Nettoresultat av säkringsredovisning

	2016	2015
Nettovinst (-förlust) från säkringsinstrument	-22 360,07	108 770,25
Nettovinst (-förlust) från säkrade poster	22 360,07	-108 770,25
Totalt	0,00	0,00

9. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

	2016	2015
Hysesintäkter och utdelningar	9 975,60	9 975,60
Övriga intäkter	0,00	0,00
Realisationsvinster	0,00	0,00
Hyeskostnader	0,00	0,00
Avskrivningar enligt plan	-6 171,00	-6 170,00
Realisationsförluster	0,00	-1 833,33
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0,00	0,00
Övriga kostnader	-4 263,19	-3 533,62
Totalt	-458,59	-1 561,35

10. Övriga rörelseintäkter

	2016	2015
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0,00	0,00
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsvinster	0,00	0,00
Övriga	41 444,67	19 219,10
Totalt	41 444,67	19 219,10

11. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

	2016	2015
Avskrivningar enligt plan	114 807,99	79 025,43
Nedskrivningar	0,00	0,00
Totalt	114 807,99	79 025,43

12. Övriga rörelsekostnader

	2016	2015
Hyeskostnader	76 946,90	133 432,62
Kostnader för rörelsefastigheter	133 452,49	119 950,87
Realisationsförluster på rörelsefastigheter	0,00	26 287,52
Fusionsförluster	3 337,86	0,00
Övriga	391 322,13	392 161,58
Totalt	605 059,38	671 832,59

13. Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar

2016

	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	402 000,00	144 105,29	-12 445,88	533 659,41
Åtaganden för kundens räkning och till förmån för kunden	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	402 000,00	144 105,29	-12 445,88	533 659,41
Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedskrivningar totalt	402 000,00	144 105,29	-12 445,88	533 659,41

14 Fordringar på kreditinstitut**Betalbara på anfordran**

Inlåning
Övriga
Totalt

31.12.2016	31.12.2015
3 876 315,71	3 305 543,76
0,00	0,00
3 876 315,71	3 305 543,76

Övriga

Centralbanker
Kreditinstitut
Inlåning
Övriga
Totalt

0,00	0,00
2 784 134,10	2 809 513,87
0,00	0,00
2 784 134,10	2 809 513,87

Fordringar på kreditinstitut totalt

varav efterställda fordringar

6 660 449,81	6 115 057,63
0,00	0,00

15 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor**Kreditgivning och garantifordringar**

Icke-finansiella företag
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)
Offentlig sektor
Hushållens ideella organisationer
Hushåll
Utlandet
Gruppvisa nedskrivningar

31.12.2016	31.12.2015
97 090 682,23	84 078 416,38
2 380,32	2 457,71
5 183 055,35	5 281 549,42
1 177 517,84	1 172 816,05
245 491 391,09	228 635 456,76
1 537 438,83	1 284 159,87
-295 958,05	-151 852,76
350 186 507,61	320 303 003,43

Totalt

varav efterställda fordringar

0,00	0,00
------	------

I balansposten ingår

0,00 euro i krediter som inte löper med ränta.

I balansräkningen ingår

358 170 348,04

euro i krediter, för vilka har bokförts en nedskrivning

(belopp före nedskrivningar)

Nedskrivningar av krediter och garantifordringar

Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början
+ Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden
+/- Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden
- Individuella nedskrivningar som återförts under perioden
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden,
för vilka tidigare redovisats individuella nedskrivningar
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut

2016	2015
777 285,33	667 168,65
402 000,00	202 042,02
144 105,29	-69 961,71
0,00	-12 000,00
0,00	-9 963,63
1 323 390,62	777 285,33

16. Leasingobjekt

Förskottsbetalningar
Maskiner och inventarier
Fast egendom och byggnader
Övriga tillgångar

31.12.2016	31.12.2015
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Totalt**17. Skuldebrev****Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2016**

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde
via resultaträkningen

Instrument som kan säljas

Instrument som hålls till förfall

Totalt

Belåningsbara i centralbanker	Övriga skuldebrev	Totalt	Varav efterställda
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2016

	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0,00	0,00	0,00
Instrument som kan säljas	0,00	0,00	0,00
Instrument som hålls till förfall	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00

Skuldebrev efter instrumentkategori 31.12.2016

	31.12.2016		31.12.2015	
	Noterade	Övriga	Totalt	Totalt
Offentlig sektor	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrument som hålls till förfall	0,00	0,00	0,00	0,00
Statsskuldförbindelser	0,00	0,00	0,00	0,00
Kommuncertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Statens masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av andra offentliga organ	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0,00	0,00	0,00	0,00
Statsskuldförbindelser	0,00	0,00	0,00	0,00
Kommuncertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Statens masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av andra offentliga organ	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrument som kan säljas	0,00	0,00	0,00	0,00
Statsskuldförbindelser	0,00	0,00	0,00	0,00
Kommuncertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Statens masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av andra offentliga organ	0,00	0,00	0,00	0,00
Andra	0,00	0,00	0,00	99 995,18
Instrument som hålls till förfall	0,00	0,00	0,00	99 995,18
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagscertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av banker	0,00	0,00	0,00	99 995,18
Masslån emitterade av andra finansiella företag (inkl. försäkr.företag)	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagscertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av banker	0,00	0,00	0,00	0,00
Masslån emitterade av andra finansiella företag (inkl. försäkr.företag)	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrument som kan säljas	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagscertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev emitterade av banker	0,00	0,00	0,00	0,00
Masslån emitterade av andra finansiella företag (inkl. försäkr.företag)	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	99 995,18

I balansräkningen ingår

0,00

euro i skuldebrev som inte löper med ränta.

18. Aktier och andelar

31.12.2016

Aktier och andelar

Som innehas för handel

	Noterade	Övriga	Totalt	varav i kreditinstitut
	0,00	0,00	0,00	0,00
Som kan säljas	0,00	34 407 773,76	34 407 773,76	0,00
Aktier i ägarintresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier i dotterföretag	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	34 407 773,76	34 407 773,76	0,00

Onoterade aktier och andelar har värderats till anskaffningsvärdet.

19. Derivatinstrument

Säkringsinstrument 31.12.2016

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	37 012 209,35	112 581,74	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	37 012 209,35	112 581,74	0,00
av vilka säkring av kassaflödet	0,00	0,00	0,00
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		112 581,74	0,00

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	37 012 209,35	0,00	0,00	0,00	37 012 209,35
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	37 012 209,35	0,00	0,00	0,00	37 012 209,35
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2016

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	2 563 441,44	0,00	106 771,31
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	2 563 441,44	0,00	106 771,31
Köpta	2 563 441,44	0,00	106 771,31
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	106 771,31

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	0,00	655 304,43	1 908 137,01	0,00	2 563 441,44
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	655 304,43	1 908 137,01	0,00	2 563 441,44
Köpta	0,00	655 304,43	1 908 137,01	0,00	2 563 441,44
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Säkringsinstrument 31.12.2015

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	40 269 876,02	134 941,81	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	40 264 876,02	134 899,99	0,00
av vilka säkring av kassaflödet	0,00	0,00	0,00
Övriga swapkontrakt	5 000,00	41,82	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		134 941,81	0,00

	Nominellt värde, återstående löptid				Totalt
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	
Räntederivat	40 269 876,02	0,00	0,00	0,00	40 269 876,02
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	40 264 876,02	0,00	0,00	0,00	40 264 876,02
Övriga swapkontrakt	5 000,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2015

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	2 037 341,48	0,00	91 259,70
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	2 037 341,48	0,00	91 259,70
Köpta	2 037 341,48	0,00	91 259,70
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	91 259,70

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	0,00	655 304,43	1 382 037,05	0,00	2 037 341,48
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	655 304,43	1 382 037,05	0,00	2 037 341,48
Köpta	0,00	655 304,43	1 382 037,05	0,00	2 037 341,48
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten.

Värdena uppges i brutto.

Som motpart i alla derivatkontrakt är OP-Företagsbanken Abp.

20. Immateriella tillgångar

	31.12.2016	31.12.2015
ICT-konstnader	0,00	0,00
Övriga utvecklingsutgifter	0,00	0,00
Goodwill	0,00	0,00
Övriga immateriella tillgångar	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

21. Fastighets

31.12.2016

Fastighetsinnehav

Mark och vattenområden

Byggnader

Aktier och andelar i fastighetssammanslutn.

Totalt

Rörelse- fastigheter	Förvaltningsfastigheter	
	Bokfört värde	Verkligt värde
315 538,16	5 886,57	0,00
3 010 512,00	40 560,00	79 000,00
0,00	69 231,39	176 000,00
3 326 050,16	115 677,96	255 000,00

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde grundar sig på deras markandvärde. I betydande objekt används en oberoende experts utlåtande som grund för det verkliga värdet. Värdena för övriga objekt grundar sig antingen på ledningens egna värderingar eller på avkastningsvärdesmetoden, som är en direkt värdering på basis av objektets nettoavkastning och marknadsavkastningskravet med beaktande av objektets läge, skick och bruksändamål. Det verkliga värdet för affärs-, kontors- och industrifastigheter bedöms i huvudsak med avkastningsvärdesmetoden. Det verkliga värdet för bostäder och markområden bedöms i huvudsak med affärsvärdesmetoden.

22. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

	Immateriella tillgångar	Förvaltningsfastigheter	Rörelsefastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början	2 750,00	255 893,51	1 609 287,84	856 331,26
+ ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	2 288 384,51	242 786,64
- minskning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	-348 240,44	-41 374,61
+/- överföringar mellan posterna	0,00	0,00	-188 803,12	188 803,12
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	0,00	-6 171,00	-36 755,23	-78 052,76
-/+ nedskrivningar och återförda nedskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar	0,00	0,00	150 176,00	35 053,61
- ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	-2 750,00	-128 729,81	-147 999,40	-594 778,23
- ackumulerade nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	-5 314,74	0,00	0,00
+ ackumulerade uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- uppskrivningar och återförda uppskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
= Bokfört värde vid räkenskapsperiodens slut	0,00	115 677,96	3 326 050,16	608 769,03

23. Övriga tillgångar

	31.12.2016	31.12.2015
Försäljningsfordringar för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsfordringar	4 225,79	7 546,47
Övriga	428 009,66	482 139,75
Totalt	432 235,45	489 686,22

24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	31.12.2016	31.12.2015
Räntor		
Räntefordringar	571 670,00	410 007,07
Förutbetalda räntekostnader	0,00	0,00
Totalt	571 670,00	410 007,07
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	1 933,29	4 159,72
Övriga förutbetalda kostnader	73 984,35	9 349,22
Totalt	75 917,64	13 508,94
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	647 587,64	423 516,01

25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2016

Periodiseringskillnader
Övriga temporära skillnader

Totalt

Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
92 258,81	5 381,83	86 876,98
0,00	0,00	0,00
92 258,81	5 381,83	86 876,98

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader grundar sig på uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som bokförts på värderingsresultaten för finansiella tillgångar som kan säljas och på värderingsresultaten för derivat som utgör säkring för kassaflödet och har bokförts som eget kapital i fonden för verkligt värde.

Uppskrivningar 31.12.2016

I balansräkningen ingår uppskrivningar av fastigheter för

Uppskrivningarna är inte skattepliktiga. Om de uppskrivna objekten såldes skulle uppskrivningarna realiseras som realisationsvinst, och inkomstskatten på den vore

Akkumulerade bokslutsdispositioner

Avskrivningsdifferens

Reserver

Totalt

Balansvärde	Uppskj. skattes.	Netto
188 250,00	37 650,00	150 600,00
14 192 899,10	2 838 579,82	11 354 319,28
14 381 149,10	2 876 229,82	11 504 919,28

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen enligt ett belopp från vilket inte dragits av uppskjuten skatt.

I kapitalbaskalkylen har avskrivningsdifferensen och reserverna efter avdrag av uppskjuten skatt likställts med primärkapitalet.

26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

	Bokfört värde 31.12.2016	Nominellt värde 31.12.2016	Bokfört värde 31.12.2015	Nominellt värde 31.12.2015
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	0,00
Masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00

27. Övriga skulder

	31.12.2016	31.12.2015
Leverantörsskulder för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsskulder	90 683,05	33 002,66
Övriga	767 628,27	671 900,45
Totalt	858 311,32	704 903,11

28. Avsättningar

31.12.2016

	Avsättningar för pensioner	Avsättningar för skatter	Avsättningar för garantier	Avsättningar för hyror	Övriga	Totalt
Avsättningar 1.1					68 199,00	68 199,00
+ ökning av avsättningar					3 012,00	3 012,00
- utnyttjade avsättningar						0,00
- återföringar						0,00
Avsättningar 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	71 211,00	71 211,00

29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Räntor

	31.12.2016	31.12.2015
Ränteskulder	416 374,81	500 647,52
Förutbetalda ränteintäkter	479,42	819,92
Totalt	416 854,23	501 467,44

Övriga

Övriga förutbetalda intäkter	0,00	0,00
Övriga upplupna kostnader	1 473 088,44	1 477 771,07
Totalt	1 473 088,44	1 477 771,07

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt

1 889 942,67	1 979 238,51
---------------------	---------------------

30. Efterställda skulder

Efterställda skulder

	31.12.2016
Kapitallån	0,00
Övriga	0,00
Totalt	0,00

Enskilda skulder, som överstiger 10 % av de totala efterställda skulderna

31.12.2016

Skuld	Bokfört värde	Nominellt värde	Valuta	Ränta, %	Förfalldag
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	

Emittenten har rätt att återköpa lånet endast med Finansinspektionens tillstånd. Gäldenärerna har inte rätt att kräva återbetalning i förtid.

31. Eget kapital

	Eget kapital vid räkenskaps- periodens början	Ökning	Minskning	Överföringar mellan posterna	Eget kapital vid räkenskaps- periodens slut
Eget kapital totalt	29 710 352,71	3 058 381,08	-1 531 670,56	0,00	31 237 063,23
Andelskapital	15 326 786,74	1 452 632,00	-1 158 541,97	0,00	15 620 876,77
Medlemsandelar	658 879,41	55 232,00	-10 334,64	0,00	703 776,77
Avkastningsandelar	14 088 800,00	1 396 400,00	-636 000,00	67 900,00	14 917 100,00
Tillägsandelar	579 107,33	1 000,00	-512 207,33	-67 900,00	0,00
Överkursfond	0,00				0,00
Uppskrivningsfond	0,00				0,00
Övriga bundna fonder	2 747 043,99	0,00	0,00	0,00	2 747 043,99
Reservfond	2 747 043,99				2 747 043,99
Fonden för verkligt värde	0,00	0,00	0,00		0,00
Fonder enligt stadgarna	0,00				0,00
Övriga fonder	0,00				0,00
Fria fonder	8 048,75				8 048,75
Balanserad vinst eller förlust	11 628 473,23		-373 128,59		11 255 344,64
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		1 605 749,08	0,00		1 605 749,08

Förändringar i fonden för verkligt värde

	Vid räkenskaps- periodens början	Ökning	Minskning	Överförda till resultaträkningen	Vid räkenskaps- periodens slut
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkring av kassaflödet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
uppskjuten skatt	0,00	0,00	0,00		0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital

Eget kapital 31.12.2016

Bundet eget kapital	18 367 920,76
Fritt eget kapital	12 869 142,47
Eget kapital totalt	31 237 063,23

Utdelningsbara medel 31.12.2016

Fritt eget kapital

- activerade utvecklingskostnader

- icke-utdelningsbara poster

12 869 142,47
700,00
12 868 442,47

Utdelningsbara medel**33. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2016**

Återstående löptid

	under 3 mån.	3 - 12 mån.	1 - 5 år	5 - 10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	6 660 449,81	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	8 378 933,01	28 776 917,46	102 199 602,88	89 646 452,55	121 184 601,71
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till kreditinstitut	4 614,24	17 000 000,00	32 000 000,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	276 842 316,75	21 777 266,30	825 263,62	0,00	499 450,37
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsintervallet "under 3 mån.".

34a. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2016

Fordringar på kreditinstitut

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev

Derivatinstrument

Övriga tillgångar

Skulder till kreditinstitut

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Derivatinstrument och skulder som innehas för handel

Efterställda skulder

Övriga skulder

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta
Fordringar på kreditinstitut	2 978 885,14	3 681 564,67
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	350 186 507,61	0,00
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev	0,00	0,00
Derivatinstrument	219 353,05	0,00
Övriga tillgångar	40 290 617,04	136 432,40
Skulder till kreditinstitut	49 004 614,24	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	296 262 733,12	3 681 563,92
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	106 771,31	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00
Övriga skulder	2 811 364,17	8 100,82

34b. Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2016**Finansiella tillgångar**

Kontanta medel

Fordringar på kreditinstitut

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Skuldebrev

Aktier och andelar

Aktier och andelar i ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern

Derivatinstrument

Totalt**Finansiella skulder**

Skulder till kreditinstitut

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Skuldebrev emitterade till allmänheten

Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel

Efterställda skulder

Totalt

	Bokfört värde	Verkligt värde
Kontanta medel	802 078,46	802 078,46
Fordringar på kreditinstitut	6 660 449,81	6 660 449,81
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	350 186 507,61	350 186 507,61
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	34 407 773,76	34 407 773,76
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,00	0,00
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0,00	0,00
Derivatinstrument	219 353,05	219 353,05
Totalt	392 276 162,69	392 276 162,69
Skulder till kreditinstitut	49 004 614,24	49 004 614,24
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	299 944 297,04	299 944 297,04
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	106 771,31	106 771,31
Efterställda skulder	0,00	0,00
Totalt	349 055 682,59	349 055 682,59

Klassificering i balansräkningen enligt värderingmetod

Skuldebrev

Aktier och andelar

Derivatinstrument(verkligt värde positivt)

Derivatinstrument(verkligt värde negativt)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skuldebrev				0,00
Aktier och andelar				0,00
Derivatinstrument(verkligt värde positivt)		112 581,74		112 581,74
Derivatinstrument(verkligt värde negativt)		106 771,31		106 771,31

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börser, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består av prisuppgifter från utomstående.

35. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2016

	Panter	Inteckningar	Övriga säkerheter	Totalt
Säkerheter som ställts för egen skuld				
Skulder till kreditinstitut	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga säkerheter som ställts för egen skuld	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkerheter som ställts för koncernföretags räkning	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkerheter som ställts för andras räkning	0,00	0,00	0,00	0,00
varav till närståendeledningen	0,00	0,00	0,00	0,00
Ställda säkerheter totalt	0,00	0,00	0,00	0,00

36. Pensionsåtaganden

	31.12.2016
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	0,00
Andel av övertäckning av pensionsstiftelsens pensionsåtaganden och andra skulder	0,00

Det lagstadgade pensionskyddet för bankens personal är ordnat genom OP-Eläkekassa och tilläggspensionskyddet via OP-Eläkesättiö och via OP-Livsförsäkring.

37. Finansieringsleasing och övriga leasingåtaganden

	31.12.2016
Under 1 år	0,00
Över 1 år och under 5 år	0,00
Över 5 år	0,00
Totalt	0,00

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen

38. Åtaganden utanför balansräkningen

	För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2016	0,00	0,00	21 858 536,14	21 858 536,14
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	0,00	0,00	3 974 150,19	3 974 150,19
Garantier och panter	0,00	0,00	3 974 150,19	3 974 150,19
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	0,00	0,00	17 884 385,95	17 884 385,95
Återköpsförbindelser för värdepapper	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	17 884 385,95	17 884 385,95
varav kreditlöften	0,00	0,00	17 884 385,95	17 884 385,95

39. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut

Banken är skyldig att justera sina mervärdesskatteavdrag för fastighetsinvesteringar som slutförts 2008 eller senare, om fastighetens skattepliktiga användning miskar under justeringsperioden på 10 ar. De sista justeringsåren är 2017-2025 beroende på när fastigheten färdigställs.

Ålandsbörsen, byggnad

31.12.2016

0,00
0,00
6 811,24
6 811,24

40. Personalen och personer i ledande ställning samt närstående**Antal anställda i genomsnitt 2016**

Fast heltidsanställda
Fast deltidanställda
Visstidsanställda

Totalt

Medelantal anställda	Förändring under perioden
33	0
0	0
1	0
34	0

Löner och arvoden till personer i ledande ställning 2016

Ledamöter i förvaltningsrådet
Ledamöter och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare
varav till verkställande direktör Johnny Nordqvist utbetalda löner och arvoden
samt naturaförmåner

Löner och arvoden
5 463,00
277 299,00
129 493,00
11 640,00

Enligt andelsstämmans beslut erhåller förvaltningsrådets ordförande ett årsarvode om 7500 euro jämte ersättning för resekostnader och förvaltningsrådets övriga ledamöter erhåller ett sammanträdesarvode om 250 euro jämte ersättning för resekostnader.

Styrelsens ordförande erhåller ett årsarvode om 13750 euro jämte ersättning för resekostnader och styrelsens övriga ledamöter erhåller ett årsarvode om 4400 euro jämte ersättning för resekostnader.

Bankens verkställande direktör får ingen separat ersättning eller andra förmåner för styrelsearbetet.

Verkställande direktörens ålderspensionsålder är 59 år. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och OP-gruppens egna pensionssystem. Uppsägningstiden för verkställande direktören är 3 månader om han övergår till andra uppgifter inom OP-gruppen och 6 månader om han övergår till uppgifter utanför OP-gruppen.

Uppsägningstiden för arbetsgivaren är 6 månader. Om arbetsavtalet sägs upp av Andelsbanken betalas VD i ersättning, utöver lön för uppsägningstiden 6 månader som nämns ovan, dessutom en ersättning som motsvarar penninglön för 12 månader.

Styrelsen har ordnat tilläggspensionsskydd för VD och VD:s ställföreträdande via OP-Livförsäkring Ab.

Andelsbanken för Åland anslöt sig till OP-Personalfonden år 2006.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2016 på följande mål som uppnåddes:

OP Gruppens resultat före skatt och OP Gruppens kärnprimärkapitaltäckning (CET 1), båda med vikten 30 % samt förändringen i antalet koncentreringskunder med vikten 40 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2016 reserverats ca 5,7 % av lönesumman för fondens medlemmar.

År 2016 bokfördes premier för totalt 90 451 euro.

Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortsiktiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortsiktiga ersättningssystemet omfattar försäkringsrådgivarna.

Ledningens långsiktiga bonussystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett. OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om systemets intjäningsmätare på OP-grupplanet och målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Målen baserar sig på OP Gruppens resultat före skatter, kärnprimärkapitaltäckning (CET1) och ökningen i antalet koncentreringskunder.

Det långsiktiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nås vid slutet av intjäningsperioden. Ersättningen för den första intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningsystemet för intjäningsperioden 2014–2016 sker i form av debenturer som sätts i omlopp av andelsbanken. Den intjänade ersättningen i euro omvandlas till antal debenturer då systemets utfall står klart. Från ersättningen avdras den andel som betalas i pengar för att täcka skatter och avgifter av skattenatur som förädlas av ersättningarna. Ersättningen betalas i tre lika stora poster 2018-2020. Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och bindningsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas. Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller OP Gruppens kapitaltäckning samt anställningstiden.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande.

Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en sådan uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet alltid hälften av ersättningen i pengar och hälften i ett debenturlån som OP emitterat.

Arvoden till revisorerna per uppdragsgrupp 2016

Revision
Övriga revisorsutlåtanden
Skatterådgivning
Övriga tjänster
Totalt

Revisions- arvoden
11 682,28
0,00
0,00
0,00
11 682,28

Krediter till samt garantier och säkerheter till förmån för personer i ledande ställning 31.12.2016

	Penninglån 1.1	Ökning	Minskning	Penninglån 31.12	Garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen
Medlemmar i förvaltningsrådet	1 421 356,44	0,00	299 574,15	1 121 782,29	60 466,27
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkst. direktören jämte ställföreträdare	2 113 943,38	398 521,37	0,00	2 512 464,75	139 063,56
Totalt	3 535 299,82	398 521,37	299 574,15	3 634 247,04	199 529,83

I siffrorna ingår krediter och garantier som kreditinstitutet eller ett företag som hör till dess koncern eller konsolideringsgrupp har beviljat medlemmar i kreditinstitutets förvaltnings- och tillsynsorganen. Personborgen som medlemmarna i de olika organen ställt ingår också i posten penninglån.

		Ägarandel, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Ägarintresseföretag				
Företagets namn:	Fastighets Ab Tallängen, Kumlinge	25,00 %	14 731,00	0,00
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företag, i vilka kreditinstitutet har obegränsat ansvar				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				

42. Notariatverksamhet

Som notariatjänster erbjuder banken sådana tjänster i anknytning till förvaltning av kundernas egendom som tillåts av Finansinspektionen, t.ex. lagfarts- och in-teckningsärenden, bildande och omorganisering av sammanslutningar, indrivning av fordringar, förvaring av kunders egendom, boupptecknings- och boudredningsåtgärder, juridisk rådgivning till kunder i samband med kapitalförvaltning och placering av medel. Dessutom kan banken på basis av uppdrag i anslutning till förvaltning av egendom köpa och sälja aktier och andelar i affärsföretag och fastighets- och bostadsaktiebolag samt arrendera fastigheter och hyra bostäder.

Det totala beloppet av sådana medel som andelsbanken förvaltar i eget namn för kunders räkning och som enligt 9 kap. i lagen om investeringstjänster inte ska bokföras som tillgångar i andelsbankens balansräkning

0

43. Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2016

Antalet medlemmar	6 848
Obetalda insatser	4 043,10
Uppsagda medlemsandelar	22 844,60
Uppsagda tilläggsandelar	512 207,33
Uppsagda avkastningsandelar	1 471 000,00

Förutsättningar och tidpunkt för återbetalning av uppsagt andelskapital

I andelsbankernas eget kapital ingår andelsbankernas medlemmars medlemsinsatser och medlemmarnas placeringar i avkastningsandelar, för vilka banken har en ovillkorlig rätt att vägra att betala ränta och återbetala kapital. Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i bankens förvaltning och beslutsfattande. Avkastningsandelarna ger inga sådana rättigheter som ägarkunderna har, och de ger inte heller rösträtt. För åren 2016-2017 är målet en ränta på 3,25 % på avkastningsandelarna och den ränta som ska betalas fastställs årligen i efterskott. Avkastningsmålet kan ändras årligen.

Om andelsbanken inte har vägrat att återbetala, kan en medlemsinsats och en avkastningsinsats återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

I andelsbankernas nationella bokslut räknas till det egna kapitalet dessutom tilläggsandelskapitalet som andelsbankerna inte har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala till medlemmarna. Det uppsagda tilläggsandelskapitalet räknas i bokslutet som en skuld. Tilläggsandelskapitalet ska återbetalas inom sex månader från utgången av den räkenskapsperiod, enligt vilken en återbetalning kan ske för första gången. Om det inte varit möjligt att återbetala en uppsagd tilläggsinsats i dess helhet, kan återbetalningen ske som efterhandsåterbetalning, om det är möjligt enligt de tre följande boksluten. På en tilläggsandel betalas ränta tills tilläggsandelen enligt lagen om andelslag kan tas ut.

44. Tjänsten för långsiktigt sparande

OP-pensionsbesparings pensionskonton

Placeringar på tidsbundna eller andra inlåningskonton

Placeringar i andelsbankens balansräkning totalt

Placeringar utanför balansräkningen, placeringsfonder, aktier, msb-lån (inkl. försäljningsfordringar/leverantörsskulder)

Kostnader och avgifter för OP-pensionsbesparings pensionskonton

Pensioner som under räkenskapsperioden betalats ut från sparkonton

31.12.2016
699,25
0,00
699,25
6 127,11
0,00
0,00

LISTA PÅ BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

OP Gruppens verifikatslag och verifikatnummerserier

Bankens huvudbokföring finns i SAP-systemet, och uppgifterna från delbokföringarna har överförts till huvudbokföringen som en kombination eller ett annat sammandrag

Viktigaste delbokföringar:

Inlåningen
 Utlåningen
 Ägarkundsregistret
 Bonussystemet
 Avkastningsandelarna
 Korva, värdepappersbokföringen
 Resevaluta
 ASLA, kundfaktureringen
 Calypso, derivat- och värdepappersbokföringen
 JORR, derivatreskontran
 Bankgarantier
 Haltia, fastighetsbokföringen
 Havas, vederlags- och hyresreskontran
 Andelsbankernas konton i OP Företagsbanken
 POPS, online ilgireringar och checkar mellan banker
 SAP HR och Aditro
 SAP anläggningstillgångar
 SAP köp- och säljreskontra, Ariba, Basware IP och Basware betalningsrörelse

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	PERIODISKT VERIFIKAT	X1	7700001	7799999	
	MODELLVERIFIKAT	X2	7800001	7899999	
	PERIODENS SLUT,	SA	1000010001	1000019999	
	PERIODENS SLUT, löses upp	SB	1000020001	1000029999	
	FÖRHANDBOKFÖRING, slutgiltig	SC	1000030001	1000039999	
	FÖRHANDBOKFÖRING, löses upp	SD	1000040001	1000049999	
	DAGLIGT VERIFIKAT	SE	1000050001	1000059999	
	FÖREG. MÅNADS KORRIGERINGAR/AURUM	SF	1000060001	1000069999	
	AGIOVÅRDERING MANUELL	SH	1000080001	1000089999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES UPP (överföring av saldon med fel tecken i balansen)	SS	1000090001	1000099999	
	KORRIGERING AV MERVÄRDESSKATT	SV	1000100000	1000109999	
	SEMESTERLÖNERESERVERING	SL	1000110001	1000119999	
	LÖNEBIKOSTNADER	SM	1000120001	1000129999	
	IFRS-AÖF OCH -OPHV-saldoöverföringar	SI	1000130001	1000139999	
	GE-PROVISIONSRESERVERINGAR	GK	1000140001	1000149999	
	PERIODISERING AV RESULTATLÖN	GM	1000150001	1000159999	
	SKATTEPERIODISERING	GO	1000160001	1000169999	
	INSÄTTNINGSGARANTIFONDEN, PERIODISERING	GQ	1000170001	1000179999	
	GRUPPVISA NEDSKRIVNINGAR	GX	1000180001	1000189999	
	SKATTEPERIODISERING, SLUTGILTIG	GY	1000190001	1000199999	
	DAGLIGT VERIFIKAT/OKO BANKIRFIRMA	SO	1000200001	1000209999	
	MOMS-DEBITERING	GZ	1000210001	1000219999	
	MOMS-ÖVERFÖRING	ST	1000220001	1000229999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING	SR	1000230001	1000239999	
	INV.TILLG. UPPD./KAP.FÖRV.	SP	1000240001	1000249999	
	INV.TILLG. UPPL./KAP. FÖRV.	SQ	1000250001	1000259999	
	SEM.LÖNERES/KOSTN.ST.BYTE	GF	1000260001	1000269999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING, slutgiltig	SY	1000270001	1000279999	
	FASTIGHETSINV. UPPD.	SZ	1000280001	1000289999	
	FASTIGHETSINV. UPPL.	SX	1000290001	1000299999	
	ELIMINERING BALTIKUM, LÖSES UPP	MB	1000300001	1000309999	
	ELIMINERING BALTIA löses inte upp	RC	1000310001	1000319999	
	TFN-KOSTN. MOMS-RÄTT	HD	1000320001	1000329999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES INTE UPP	SJ	1000330001	1000339999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	SALDOÖVERFÖRING, TEM	SN	1000340001	1000349999	
	SALDOÖVERFÖRING, MVAT	HI	1000350001	1000359999	
	FASTIGHETSBOLAG INGÅENDE BALANS	QN	1000360001	1000369999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	AA	1010000001	1010999999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR AVSKRIVNINGAR	AF	1011000001	1011999999	RABUCH00**)
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
	LAGERSALDOBOKFÖRING	AG	1012000001	1012999999	RAPERB00**)
	FAKTURA e-Flow/SAP elimineras	LF	1021000001	1021999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras	LM	1022000001	1022999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	HM	1023000001	1023999999	
	FAKTURAANNULLERING AUTOMATISK	LP	1024000001	1024999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING	KA	1025000001	1025999999	
	AUTOMATISKA BETALNINGAR	KZ	1026000001	1026999999	
	FAKTURA E-Flow/SAP elimineras inte	LG	1027000001	1027999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras inte	LN	1028000001	1028999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras inte	HN	1029000001	1029999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras	DR	1030000001	1030999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	DG	1031000001	1031999999	
	ANNULLERING AV KUNDFAKTURA	DA	1032000001	1032999999	
	KREDITFAKTURA.MR elimineras inte	DH	1033000001	1033999999	
	KREDITNOTOR elimineras	DI	1034000001	1034999999	
	FAKTURABETALNING	DZ	1035000001	1035999999	
	KREDITNOTOR elimineras inte	DJ	1036000001	1036999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras inte	DS	1037000001	1037999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras	DT	1038000001	1038999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras inte	DU	1039000001	1039999999	
	UTJÄMNING	MT	1040000001	1040999999	
	RESERÄKNING/MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999	
	MASKINLÄSBARA				
	KONTOUTDRAGSTRANSAKTIONER	FB	1042000001	1042999999	
	KREDITRESKONTRA/HEMBANKEN	FC	1043000001	1043999999	
	INLÄNINGSRESKONTRA/HEMBANKEN	FD	1044000001	1044999999	
	IFACTOR/OPR	FE	1045000001	1045999999	
	IFACTOR/OPR PERIODISERING	FF, FG	1046000001	1046999999	
	SOPRI/OPR	FH	1047000001	1047999999	
	SOPRI/OPR PERIODISERING	FI, FJ	1048000001	1048999999	
	KREDITKONTO/OPR	FK	1049000001	1049999999	
	LEASING OR/OPR	FL	1050000001	1050999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR	FM	1051000001	1051999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR PERIODISERING	FN, FO	1052000001	1052999999	
	DISKONTERADE AVBETALNINGAR/OPR	FP	1053000001	1053999999	
	DISKONTERADE AVBET./OPR PERIODISERING	FQ, FR	1054000001	1054999999	
	RÄTTSLIG INDRIVNING/OPR	FS	1055000001	1055999999	
	AVBETALNINGSLEASING (VIEW21)/OPR	FT	1056000001	1056999999	
	VIEW 21/PERIODISERINGAR	ET	1057000001	1057999999	
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999	
9900095	SRJ-TRANSAKTIONER	FU	1059000001	1059999999	
	AIRAS-PROVISIONER/AURUM	FV	1060000001	1069999999	
	ARBETSGIVARENS SS-AVGIFTER	FX	1070000001	1070999999	
	DIME/PLACERINGSFONDER	GR	1071000001	1071999999	
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999	
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999	
	KUNDFAKTURA/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING/OPPK	DY	1075000001	1075999999	
	TEM RESERÄKNINGAR	MK	1076000001	1076999999	
	ESTLAND MAN. DAGL.	JS	1077000001	1077999999	
	ESTLAND MAN. BSL. BEST.	JV	1078000001	1078999999	
	ESTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JX	1079000001	1079999999	
	LETTLAND MAN. DAGL.	JT	1080000001	1080999999	
	LETTLAND MAN. BSL. BEST.	JY	1081000001	1081999999	
	LETTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JZ	1082000001	1082999999	
	LITAUEN MAN. DAGL.	JU	1083000001	1083999999	
	LITAUEN MAN. BSL. BEST.	KB	1084000001	1084999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	LITAUEN MAN. BSL. ANNULL.	KC	1085000001	1085999999	
	SEMESTERLÖN, LEVERANTÖRSFAKTURA	LL	1086000001	1086999999	
	SEMESTERLÖN, KUNDFAKTURA	DL	1087000001	1087999999	
	PERIODISERINGSKÖRNING, MANUELL				
	PERIODISERINGSFUNKTION I SAP	MA	1088000001	1088999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, KÖPRESKONTRA	KY	1089000001	1089999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, SÄLJRESKONTRA	DE	1061000001	1061999999	
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999	
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999	
9930004	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930005	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930006	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930007	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930008	CAL DAGLIGA UTANFÖR BALANSR.	RH	1094000001	1094999999	
9930106	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930107	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930108	CAL MÅNADSSKIFTES UTANFÖR BALANSR.	RI	1096000001	1096999999	
9900048	AVKASTNINGSANDELAR	HB	1097000001	1097999999	
	BONUS/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999	
	BONUS/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999	
9900049	INDRIVNINGENS GRÄNSSNITT	HC	1100000001	1100999999	
	Bonusbruk andra adb, MR	DO	1105000001	1105999999	
	Bonusbruk andra adb, OR	LO	1106000001	1106999999	
	Equens/Debit-kort	HF	1107000001	1107999999	
	Ariba beställning elimineras	LU	1108000001	1108999999	
	Ariba ingen beställning elimineras	LV	1109000001	1109999999	
	Ariba beställning elimineras inte	LX	1110000001	1110999999	
	Ariba ingen beställning elimineras inte	LY	1111000001	1111999999	
	Ariba annulleringsverifikat	LZ	1112000001	1112999999	
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999	
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999	
	VAM dagliga	HK	1115000001	1115999999	
	VAM MÅNADSSKIFTETS	HL	1116000001	1116999999	
12999	ENTRA	EN	1299999999	1299999999	
	TEKNISK FD EJ ELIM.	Z9	2010999999	2010999999	
	KASSABOKFÖRING LIITT./OPLIV	NA	3010000001	3010999999	
	HK ERSÄTTNING KKP./OPLIV	NB	3011000001	3011999999	
	OIVA KON./OPLIV	NC	3012000001	3012999999	
	TRYGGSPAR KON./OPLIV	ND	3013000001	3013999999	
	LÅNESKYDD KON./OPLIV	NE	3014000001	3014999999	
	HENKILÖV.KORV K/OPLIV	NF	3015000001	3015999999	
	GRUPPFÖRS. KON./OPLIV	NG	3016000001	3016999999	
	IF GRUPPENSION K./OPLIV	NH	3017000001	3017999999	
	MOTORFORDON KON./OPLIV	NI	3018000001	3018999999	HVRKR0H
	SKADEFÖRS. KON./OPLIV	NJ	3019000001	3019999999	
	PERSONFÖRS. KON./OPLIV	NK	3020000001	3020999999	
	OLYCKSFALL KON./OPLIV	NL	3021000001	3021999999	
	FASTA HYROR K/OPLIV	NM	3022000001	3022999999	
	VSM KON./OPLIV	NN	3023000001	3023999999	
	MÅTTSKYDD KON./OPLIV	NO	3024000001	3024999999	
	AVGÅENDE PENGAR L./OPLIV	NP	3025000001	3025999999	
	INKOMMANDE PENGAR L./OPLIV	NQ	3026000001	3026999999	
	TKV KON./OPLIV	NR	3027000001	3027999999	
	HK ERSÄTTNING KON./OPLIV	NS	3028000001	3028999999	
	AULI KON./OPLIV	NT	3029000001	3029999999	
	RATTI KON./OPLIV	NU	3030000001	3030999999	
	BYGGFEL K/OPLIV	NV	3031000001	3031999999	
	SULKA KON./OPLIV	NX	3032000001	3032999999	
	RESEFÖRSÄKRING K/OPLIV	NY	3033000001	3033999999	
	KASKO KON./OPLIV	OA	3034000001	3034999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	SAKFÖRS.YKS. K/OPLIV	OB	3035000001	3035999999	
	BORGENSFÖRSÄKRING/OPLIV	OC	3036000001	3036999999	
	SULKAN EPÄV.VAH/OPLIV	OD	3037000001	3037999999	
	RESK.SAATAVAL.L/OPLIV	OE	3038000001	3038999999	
	ÖVERS.ERS. KKP./OPHL	OF	3039000001	3039999999	
	ANNULLERING/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999	

PLA-tositelajit

Kirjanpitosite	AB	3204000000	3204999999
Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
Käyttöom.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999
Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
Ryhmävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999
IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999
Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999
Tilapäispalkkionsaaj	HT	3231000000	3231999999
Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999
Toimittajat - hyvät	KG	3233000000	3233999999
Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999
Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999
Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999
Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999
Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999
JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999
EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999
Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999
Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999
MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999
Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999
Sulkan epäv.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999
TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999
Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999
Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999
Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999
Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999	
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999	
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999	
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999	
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999	
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999	
	Sulkan epä.v.vah Muis	OX	3264000000	3264999999	
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999	
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999	
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999	
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999	
	Sulkan epä.v.vah Muis	PC	3269000000	3269999999	
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999	
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999	
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999	
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999	
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999	
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999	
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999	
	Takaus,korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999	
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999	
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999	
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999	
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999	
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999	
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999	
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999	
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999	
	Systeemipalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999	
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999	
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999	
	Sulkan epä.v.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999	
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999	
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999	
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999	
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999	
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999	
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999	
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999	
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999	
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999	
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999	
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999	
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999	
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999	
	Maksuselvitys	ZV	3308000000	3308999999	
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999	
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999	
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999	
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999	
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999	
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999	
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999	
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999	
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999	
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999	
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999	
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999	
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999	
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999	
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999	
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999	
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999	
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999	
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999	
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999	
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999	
	Takaus korv. man peruut	1H	3331000000	3331999999	
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999	
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999	
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999	
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999	
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999	
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999	
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999	
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999	
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999	
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999	
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999	
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999	
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999	
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999	
	Flex manuaalinen peruuntuva	K5	3346000000	3346999999	
500	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
501	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
502	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
503	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
504	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
505	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
506	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
507	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
508	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
509	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
040	MEDLEMSKREDITFÖRSÄKRING	TA	5040000001	5040999999	
050	BOSTADSSPARPREMIER	TB	5050000001	5050999999	HVRKR0H
060	PENSIONS KASSAN	TC	5060000001	5060999999	
061	PENSIONS KASSAN	TC	5060000001	5060999999	
080	ANDB-KREDITER	TD	5080000001	5080999999	
084	MOMS-BETALNINGAR	TE	5084000001	5084999999	
510	VERIFIKATOMVANDLING	TG	5100000001	5100999999	
610	ULTRA VALUTAVÄXLING	TX	6100000001	6100999999	
613	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
614	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
615	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	
616	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999	
621	SDD SEPA DIREKTDEBITERINGG	RB	6210000001	6210999999	
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999	
625	VIEW/UPPDATERINGAR	TJ	6250000001	6250999999	
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999	
631	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
632	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
633	BANKGARANTIER	TL	6330000001	6330999999	
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
636	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
637	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
638	DPS DAGLIGA	KU	6380000001	6380999999	
639	DPS UTANFÖR BALANSR.	KV	6390000001	6390999999	
640	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
641	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
642	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
643	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
644	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
645	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
646	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
647	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
648	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
649	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
653	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
654	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
657	UTLÄNSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
658	UTLÄNSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
659	UTLÄNSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
660	RESECHECKAR	TQ	6600000001	6600999999	
663	ULTRA/HENKI AQUARIUS ESTLAND	KF	6630000001	6630999999	
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999	
666	RPM (Avbrott vid förhindrande av penningtvätt)	KX	6660000001	6660999999	
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999	
670	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
671	SEDELHANDEL	TR	6710000001	6710999999	
672	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
673	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
674	BOND/REPA DAGLIGA	TS	6740000001	6740999999	
675	BOND VÄRDERINGAR	XV	6750000001	6750999999	
691	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
692	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
693	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
694	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
695	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
696	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
697	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
698	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
699	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
	ARBETSSTATIONSVERIFIKAT	TY	9000000001	9099999999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNSKA CHECKAR	BQ	9701600001	9701699999	
990005	AVGÅENDE CLEARING (MORGON)	VB	9900500001	9900599999	
990007	Prepaid rsk-transaktioner	KJ	9900070001	9900079999	
9900001	INLÅNING	BA	9900100001	9900199999	OT003/OTORP002
990001	INLÅNING	BA	9900100001	9900199999	
9900002	UTLÅNING	BD	9900200001	9900299999	AMR972
9900030	AÖF:S KREDITFÖRSÄKRINGAR	EJ	9900300001	9900309999	
9900031	AÖF:S ERSÄTTNING & RESERVERING	GE	9900310001	9900319999	
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999	
9900004	BANKGARANTI	BF	9900400001	9900499999	ATTR009
	MTL (betaln.transaktionslista)				
990004	TRANSAKTIONER/BETALNINGSRÖRELSE	VA	9900400001	9900499999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR	BG	9900500001	9900599999	MGKR2005, MGKR2006
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR	BH	9900600001	9900699999	MGKR2001
9900007	ADB-FÖRMEDLINGAR SOM SKALL REDAS UT	BI	9900700001	9900799999	MGKR2002
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER	BJ	9900800001	9900899999	MGKR2004
9900009	ANKOMMANDE ILGIRON	BK	9900900001	9900999999	MGR5150
	ANKOMMANDE CLEARING FRÅN 31.12.1997				
	(MORGON)				
990009	POPS BRUTTOCLEARING FRÅN 16.12.1997	VE	9900900001	9900999999	
990010		VF	9901000001	9901099999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EK	9901100001	9901199999	
990012	AGIO/VALUTAKASSA	VG	9901200001	9901299999	
9900013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	
990013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
9900014	VALUTABOKFÖRING	EE	9901400001	9901499999	MV29K
9900014	VALUTAKASSA FRÅN 24.2.1997	EE	9901400001	9901499999	
9900015	UTLÅNING/ALPER	BP	9901500001	9901599999	OTALPKT
9900015	AUTOMATBOKFÖRING/ALPER FRÅN 18.11.94	BP	9901500001	9901599999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9901600001	9901699999	andb, 7880: USLR610
9900016	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VH	9901600001	9901699999	
9900017	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VI	9901700001	9901799999	
9900018	RESEVALUTA	BL	9901800001	9901899999	MAVRMTIK
9900018	RESEVALUTA (MAVA) FRÄMMANDE CHECKAR OCH RESECH.	BL	9901800001	9901899999	
9900019	RESEVALUTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999	MAVRATIK
9900019	AGIO (MAVA)	BM	9901900001	9901999999	
9900020	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900022	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900023	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900024	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900025	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990122	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990123	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990124	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900021	ANDELSBANKENS KONTON I OKO	BS	9902100001	9902199999	PR002
9900021	OPICS (MÅNADSSKIFTETS BESTÄENDE BOKFÖRINGAR)	VK / VL	9902100001	9902199999	
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EL	9902200001	9902299999	
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER/OKO INDRIVNING- OCH ERSÄTTNINGSSYSTEMET	EM	9902300001	9902399999	
9900241	(PKJ) AÖF	EQ	9902410001	9902419999	
9900242	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) AÖF	ER	9902420001	9902429999	
9900243	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) ASF	ES	9902430001	9902439999	
9900025	PENNINGFÖRSÖRJNING	EG	9902500001	9902599999	
9900026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	MGKR2003
9900026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR WINRESK	BV	9902600001	9902699999	
9900028	KAPULA DAGLIGT VERIFIKAT/OKO	EO	9902700001	9902799999	
9900029	KAPULA VÄRDERING/OKO	GS	9902800001	9902899999	
9900030	KAPULA VÄRDERING/OKO	GT	9902900001	9902999999	
9900030	ASLA/RESULTATREGLERANDE/OHMO	GD	9903000001	9903099999	
9900031	ASLA	VM	9903100001	9903199999	
9900032	ASLA/RESULTATREGLERANDE	VN / VO	9903200001	9903299999	
9900033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999	
9900034	UTU/PROVISIONER	IF	9903400001	9903499999	
9900035	POPS/OINLÖSTA CHECKAR ÖVER 10 ÅR	IG	9903500001	9903599999	
9900036?	PKJ BETALNING AV EFTERINDRIVNING	IH	9903600001	9903699999	
9900036	ELE DAGLIGA POSTER	JA	9903700001	9903799999	
9900037	ELE TAUP POSTER	JB	9903800001	9903899999	
9900038	ELE BOKSLUTSPOSTER SOM SKA ANNULLERAS BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖR	JC	9903900001	9903999999	
9900041	JNING	VP	9904100001	9904199999	
9900042	PLATINASYSTEMET	BW	9904200001	9904299999	BJER122
9900042	BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖR JNING (NYTT)	VQ	9904200001	9904299999	
9900043	CLARITY, internt ICT-arbete (upplöses inte)	RD	9904300001	9904399999	
9900044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999	
9900045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999	
9900046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999	
9900047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999	
9900050	LÖNER	BY	9905000001	9905099999	***)
9900052	SEMESTERLÖNESKULDER	GV	9905200001	9905299999	***)
9900053	BANKSYSTEM DAGLIGA	JD	1102000001	1102999999	
9900054	Banksyst mån.boksl./bokslut	JE	9905900001	9905999999	
9900055	BANKSYSTEM UTANF. BALANSR. (VID BEHOV) VÄRDERINGSRESULTAT FÖR TRADING	JI	9905500001	9905599999	
9900056	TERMINER (återtast inte) 13.1.98	VX	9905600001	9905699999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
990057	RJ DAGLIGA	JF	9905700001	9905799999	
990058	RJ RÖRLIGA	JG	9905800001	9905899999	
9900060	VALUTAKONTON	BZ	9906000001	9906099999	DARRATR/OVARP002
990060	VALUTAINLÅNING	BZ	9906000001	9906099999	
9900061	VALUTAKONTON/AGIO	CA	9906100001	9906199999	DARRAGI/OVARP002
990061	VALUTAINLÅNING/AGIO	CA	9906100001	9906199999	
9900062	VALUTAKONTON/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CB, CC	9906200001	9906299999	DARRASK/OVARP002
990062	VALUTAINLÅNING/RESULTATREGLERANDE POSTER	CB / CC	9906200001	9906299999	
9900063	AVGÅENDE UTLANDSBETALNINGAR	CD	9906300001	9906399999	LUMR124
990064	BLV DAGLIGA	JM	1103000001	1103999999	
990065	BLV BOKSL. BEST.	JN	9906500001	9906599999	
990066	BLV BOKSL. KAN ANNUL.	JO	9906600001	9906699999	
990067	BLT DAGLIGA	JP	1104000001	1104999999	
990068	BLT BOKSL. BEST.	JQ	9906800001	9906899999	
990069	BLT BOKSL. ANNUL.	JR	9906900001	9906999999	
9900070	FÖRVARSPROVISIONER	CE	9907000001	9907099999	
990070	FÖRVARSPROVISIONER/FAKTURERING FRÅN 2.11.94 (JUNI OCH DEC.)	CE	9907000001	9907099999	
9900071	SÄLJPROVISIONER FRÅN VÅRDEPAPPER	CF	9907100001	9907199999	
990071	MSB-TECKNING/VÅRDEPAPPERSCOURTAGE	CF	9907100001	9907199999	
990072	BOND/MSB/INTE I BRUK	VZ	9907200001	9907299999	
990073	BOND/MSB RESULTATREGL. RÄNTOR DAGL./INTE I BRUK	UC	9907300001	9907399999	
990074	BOND/MSB VÅRDERINGSRESULTAT MÅN. SLUT/INTE I BRUK	UD	9907400001	9907499999	
990076	Prepaid maksutapahumat	KK	9907600001	9907699999	
990077	REPA NORMALA BOKFÖRINGAR/INTE I BRUK TÄCKNINGSÖVERFÖRING PÅ	YA	9907700001	9907799999	
9900078	BETALNINGSRÖRELSEKONTO	EC	9907800001	9907899999	OKO/PR93
990078	TÄCKNINGSÖVERFÖRING OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999	
990079	BOND/VALUTERINGSDAGSBOKFÖRINGAR	YC	9907900001	9907999999	
9900080	PLACERINGSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999	
9900081	KORRIGERINGSVERIFIKATSSLAG	CH	9908100001	9908199999	
9900082	HALTIA HYRESFORDRINGAR	EH	9908200001	9908299999	
9520005	YIT-HYROR	EH	9908200001	9908299999	
677	KORVA/DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
678	KORVA/PRISDIFFERENSER	CJ	9908300001	9908399999	
9900083	KORVA-TRANSAKTIONER	CJ	9908300001	9908399999	
9900083	KORVA DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
9900085	FASTIGHETSRESKONTRAN/NYTT	CI	9908500001	9908599999	
9900086	OKO:S LÅN	CM	9908600001	9908699999	
990086	OKO:S LÅN TILL ANDELSBANKER	CM	9908600001	9908699999	
9900088	HALTIA VEDERLAGSRESKONTRA	EF	9908800001	9908899999	
9900089	HALTIA VEDERLAGSBETALNINGAR	EI	9908900001	9908999999	
9900091	BETALNINGSRÖRELSE/ASLA	CN	9909100001	9909199999	ALARKP01 OCH 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999	
9900095	OP-VISA/KORTBOLAGET	GG	9909500001	9909599999	
990995	OKO:S BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/OPTO INLÅNING/ANNULLERING AV	YN	9909950001	9909959999	
9901001	RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BC	9910010001	9910019999	OT003/OTORP003
991001	INLÅNING / RESULTATREGLERANDE POSTER	YO / YP	9910010001	9910019999	
9901002	FÖRSKOTTSBETALDA RÄNTOR/BOKSL.	BE, ED	9910020001	9910029999	AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999	
991004	ANTO (=UTLÅNING) AGIO BOKFÖRINGAR OCH PENNIÄVRUNDNING	YQ	9910040001	9910049999	
991005	YPA (=FÖRETAGSUTLÅNINGENS) LÅN	YR	9910050001	9910059999	
991006	YPA LÅN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999	
991007	CENTRALBANKSAVDELNINGENS LÅN (RO = FINANSUTL. TILL ANDB.)	YU	9910070001	9910079999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
991008	RO RESULTATREGLERANDE	YV / YW	9910080001	9910089999	
991009	INDRIVNINGSUTLÅNING (PA)	YX	9910090001	9910099999	
991010	PA RESULTATREGLERANDE	YY / YZ	9910100001	9910109999	
9901011	INLÅNING/RESULTATREGLERANDE RÄNTA YA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR	BB	9910110001	9910119999	OT003
991012	FÖR OREGLERADE	UK	9910120001	9910129999	
9901013	ALS SKÖTSELPROVISIONER RO-ANNULLERING AV RESULTATREGL.	BN, BO	9910130001	9910139999	AMR830
991013	RÄNTOR FÖR OREGLERADE PA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR	UG	9910130001	9910139999	
991014	FÖR OREGLERADE	UH	9910140001	9910149999	
991015	RO/AGIOBOKFÖRINGAR	UI	9910150001	9910159999	
991016	PA/AGIOBOKFÖRINGAR	UJ	9910160001	9910169999	
9910002	ALS-MED CAP DAGLIGA	JJ	9910200001	9910209999	
9901021	OPTO/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BT, BU	9910210001	9910219999	PR402
991024	YA ESTLAND AGIO	RP	9910240001	9910249999	
991025	YA ESTLAND DAGLIGA	RJ	9910250001	9910259999	
991026	YA ESTLAND RESULTATREGLERANDE	RO	9910260001	9910269999	
991027	YA ESTLAND AA-ANNULLERINGAR	RU	9910270001	9910279999	
9901003	UTLÅNING/Okopankki	EY, EZ	9910300001	9910399999	
991034	YA LETTLAND AGIO	RR	9910340001	9910349999	
991035	YA LETTLAND DAGLIGA	RK	9910350001	9910359999	
991036	YA LETTLAND RESULTATREGLERANDE	RQ	9910360001	9910369999	
991037	YA LETTLAND AA-ANNULLERINGAR	RX	9910370001	9910379999	
9901042	PLATINASYSTEMET/RESULTATREGLERANDE	BX, BR	9910420001	9910429999	BJER221
991044	YA LITAUEN AGIO	RT	9910440001	9910449999	
991045	YA LITAUEN DAGLIGA	RL	9910450001	9910459999	
991046	YA LITAUEN RESULTATREGLERANDE	RS	9910460001	9910469999	
991047	YA LITAUEN AA-ANNULLERINGAR	RY	9910470001	9910479999	
9901050	ALS/PREMIER OCH VÄRDERINGAR	GH	9910500001	9910509999	
9901055	ALS/ÅTERFÖRDA VÄRDERINGAR AV DERIVAT KORVA- TRANSAKTIONER/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	GI	9910550001	9910559999	
9901083	KORVA AKTIER/RESULTATREGLERANDE	CK, CL	9910830001	9910839999	
990083	KORVA RM/VÄRDERINGAR	CK	9910830001	9910839999	
991083	KORVA RM/ANNULLERING AV VÄRDERING	CL	9910830001	9910839999	
9901086	OKO:S LÅN RESULTATREGLERANDE OKO:S LÅN TILL	CV	9910860001	9910869999	
991086	ANDELSBANKER/RESULTATREGLERANDE BETALNINGSRÖRELSE /ASLA	CV / CY	9910860001	9910869999	
9901091	/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CO, CP	9910910001	9910919999	ALARKP06 OCH 07
9901092	PERIODISERING AV KÖPESUMMAN FÖR SBF	CQ, CZ	9910920001	9910929999	
9901093	ASLA/OHMO/RESULTATREGLERANDE	GB	9910930001	9910939999	
991111	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/OL	XA	9911110001	9911119999	
991112	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/ALS OKOPANKKIS	XB	9911120001	9911129999	
991113	BALANSÖVERFÖRINGAR/VALUTAKASSAN	XC	9911130001	9911139999	
991114	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/DA	XD	9911140001	9911149999	
99010201	ADB-FAKTURERING ABC/JP	CS	9912010001	9912019999	ACR3B1/ACR3B2
990176	PREPAID-REDOVISNINGAR OPTOS MASKINLÅSBARA	KT	9917600001	9917699999	
991995	RESULTATREGLERANDE RÄNTOR TERMIN/SKYDDANDE SYFTE ELLER	XE / XF	9919950001	9919959999	
992001	HANDELSSYFTE	XG	9920010001	9920019999	
9920002	ALS-MED CAP BOKSLUT	JK	9920020001	9920029999	
992005	FRA (utländska ränteterminer) KAPITAL	XH	9920050001	9920059999	
990201	ADB-FAKTURERING/OKO SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD PROVISION/OP-FOND	YL	9920100001	9920199999	
9900202	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD PROVISION/MOTTAGARBOLAG	IA	9920200001	9920299999	
9900203	PROVISION/MOTTAGARBOLAG	IB	9920300001	9920399999	
9900205	ÄGARKUNDSREGISTRET	CT	9920500001	9920599999	JRER110

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
990207	INLÅNINGSÖVERFÖRINGAR	YM	9920700001	9920799999	
679	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
9902083	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
992100	BANKGARANTIER	XI	9921000001	9921009999	PTKR3301
992101	BANKGARANTIER/AGIO	XJ	9921010001	9921019999	
992102	LIVFÖRSÄKRING	HV	9921020001	9921029999	
683	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9921830001	9921839999	
9902183	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9908350001	9908359999	
984	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9922830001	9922839999	
9902283	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9908360001	9908369999	
992400	CPICS (UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN)	XL	9924000001	9924009999	
9903001	SALDOÖVERFÖRING	Z1	9930010001	9930019999	
9903001	SALDOÖVERFÖRINGAR PERIODISER.POSTER FÖR	Z1	9930010001	9930019999	
993002	VALUTATERMINERNAS RÄNTEDIFFERENSER	XM / XN	9930020001	9930029999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
993009	TERMINER POÄNGDIFFERENSER	XO / XP	9930090001	9930099999	
9940004	LJR UTLÅNING	MC	1101000001	1101999999	
9930002	ALS-MED CAP UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	JL	9930200001	9930209999	
994005	TERMINER/AGIO	XQ	9940050001	9940059999	
994006	TERMINER/AGIO ÅTERFÖRING	XR	9940060001	9940069999	
9940007	LJR OPB-ÖVERFÖRINGAR	MX	9940700001	9940799999	
9940008	LJR SPECIALLÅN	MD	9940080001	9940089999	
994010	FRA VÄRDERINGAR	XS / XT	9940100001	9940109999	
9940104	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFFERENS	ME	9941040001	9941049999	
9940105	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFF., ANNULLERING	MF	9941050001	9941059999	
9940106	LJR FÖRHANDBETALDA RÄNTOR BSL	MG	9941060001	9941069999	
9940107	LJR FÖRHANDBET. RÄNTOR BSL ANNULL.	MH	9941070001	9941079999	
9940108	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV. LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV.	MI	9941080001	9941089999	
9940109	ANNULL.	MJ	9941090001	9941099999	
9940110	LJR-JOLLA CAP DAGLIGA	MM	9941100001	9941109999	
9940112	LJR-JOLLA CAP VÄRDERINGAR	MN	9941120001	9941129999	
9940114	LJR-JOLLA CAP UTANFÖR BALANSR.	MO	9941140001	9941149999	
9940116	LJR-KALA PREMIER OCH VÄRDERINGAR	MP	9941160001	9941169999	
9940117	LJR-KALA VÄRDERINGAR, ANNULL.	MR	9941170001	9941179999	
9940120	LJR NEDSKRIVNINGAR	MU	9941200001	9941209999	
9940121	LJR NEDSKRIVNINGAR ANNULL.	MV	9941210001	9941219999	
995	AGIO/UTLANDSRESKONTRA	XU	9950010001	9950019999	
9950002	JOE BOKSLUT	KD	9950020001	9950029999	
9960002	JOE UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	KE	9960020001	9960029999	
9970002	CHF-BOKSL.POSTER	KL	9970020001	9970029999	
9970003	CHF-POSTER UTANF. BAL.R. AUTOMATISK BOKFÖRING AV UTL.	KM	9970030001	9970039999	
998	RESULTATREGL. RÄNTOR	XX	9980000001	9980999999	
999	VALUTAKREDIT	XY	9990000001	9990999999	
	ANNULLERING/PARTNERKODER	PK	9999970001	9999979999	
	E-FLOW ANNULLERING	EP	9999980001	9999989999	
	ALLMÅNT ANNULLERINGSVERIFIKAT	PE	9999990001	9999999999	

SAP:s verifikatdagbok, månadshuvudbok och SAPs huvudbok för Leverantörsskulds- och kundfordringskonton har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

*) Verifikaten har upprättats antingen på maskinspråk eller skrivits ut på papper och de förvaras i mappar eller arkiverade i REA-arkiveringssystemet.

**) Rapporterna har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

***) Rapporterna har sedan november 2006 arkiverats i Aditros eArkiv.

Av de parallella tillämpningsverifikatnumren härstammar de kortare från

Intime-bokföringssystemet, de längre från FMS-bokföringssystemet.

I fortsättningen ett tillämpningsverifikatnummer för alla företag (alla använder SAP).

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

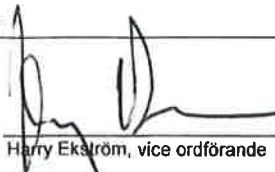
557804

1. Underteckning av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Mariehamn den 27.1.2017

Kjell Jansson, ordförande

Harry Eklöf, vice ordförande

Carolina Sändell

Kaj Mattsson

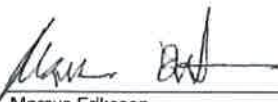
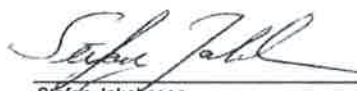

Johnny Nordqvist, VD

2. Utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Förvaltningsrådet har vid sitt möte i dag gjort sig förtroget med bankens bokslut och verksamhetsberättelse. Som sitt utlåtande för andelsstämman 2016 konstaterar förvaltningsrådet att banken har skötts i enlighet med lagar och förordningar och att förvaltningsrådet inte har något att påpeka varken med anledning av Andelsbanken för Ålands bokslut eller verksamhetsberättelse. Förvaltningsrådet samtycker med styrelsens förslag till åtgärder med anledning av överskottet.

Mariehamn den 6.2.2017

Marcus Eriksson
Förvaltningsrådets ordförande

Stefan Jakobsson
Förvaltningsrådets sekreterare**3. Revisorernas anteckning om utförd revision**

Mariehamn den 8.2.2017

Hans Bertell, CGR
KPMG Oy Ab

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Andelsbanken för Åland

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Andelsbanken för Åland (fo-nummer 0145054-8) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av andelsbankens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet*. Vi är oberoende i förhållande till andelsbanken enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av andelsbankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera andelsbanken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig

felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- Skaffar vi oss en förståelse av den del av andelsbankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om andelsbankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att andelsbanken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för andelsbankens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar informationen i verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa informationen i verksamhetsberättelsen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan informationen i verksamhetsberättelsen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om informationen i verksamhetsberättelsen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i informationen i verksamhetsberättelsen bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Vasa den 8 februari 2017

KPMG OY AB

Hans Bertell
CGR